

521.838

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

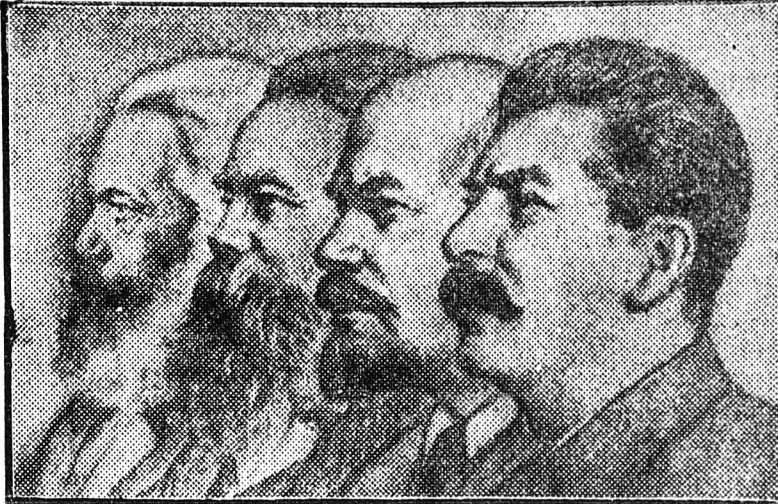
AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 102. SZÁM

ÁRA: 50 FILLER

VASÁRNAP, 1955. MÁJUS 1.

GYŐZELMES MÁJUS 1

(F. S.) A felszabadulás óta minden évben, minden május első napján zászlóerdők, feliratok díszítik a városok és falvak tereit, házaikat, és bensőnkben is meleg ünnepélyesség fakad. Milyen felémelő, s milyen nagy érzéseket fakaszt a munkásosztályban, a dolgozó parasztságban, az értelmiségben az a tudat, hogy minden év május elsején történelmünk egyik igen jelentős határkövéhez érkezünk. Ugyanúgy, mint felszabadulásunk évfordulóján, most is számot teszünk elért eredményeink felett. **Seregszemlét tartunk munkánk eredményein, seregszemlét tartunk a nemzetközi munkásmozgalom, a világot átfogó békemozgalom sikerei felett.** Ime, most is eljutottunk ehhez a seregszemléhez, hogy felmérjük az elmúlt szabad esztendő világraszóló eredményeit.

Az elmúlt egy év alatt is mérőföldes léptekkel haladt előre a feltartóztatatlan békemozgalom, a minden háborús erőt elsöpítő nemzetközi összefogás, amely meghátrálásra kényszeríti a háborús politika örültjeit. A felszabadult országokban a Szovjetunió vezetésével ez a békeharc nemcsak szavakban, hanem kimagasló tettekben és eredményekben is megnyilvánul. A kilencszázmillió béketábor egyre szilárdabb s egyre szélesebb frontján ott állt a mi dolgozó népünk is — és tettekkel, a szocialista építés hatalmas eredményeivel írjuk be nevünket a haladás, a történelem aranylapjaira. Büszkék vagyunk arra, hogy ezeket a kimagasló eredményeket nemcsak a magyar dolgozó nép életének felvirágoztatására, hanem a még elnyomott népek, a szabadságukért harcoló, de ma még burzsoá rabságban szenvedő milliók harcának bátorítására letehetjük a nemzetközi felszabadító mozgalmak asztalára. Büszkék vagyunk arra, hogy a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság, a lengyel, csehszlovák, román, a Német Demokratikus Köztársaság és a többi népi demokratikus országok eredményeivel együtt mi is bebizonyíthatjuk, hogy **érdemesek vagyunk a szabadságra.** Az urak rákúl, s az urak ellenére néhány év alatt elmaradott országból ipari országot varázsoltunk néhány év alatt. Száz és százmilliókat lelkesít a felszabadult népek nagyszerű alkotó eredménye. A Szovjetunióban a kommunizmus építését jelző csodálatos alkotások, — a Volga—Don csatorna, Cím-fálszkája-tenger, a szűzföldek milliónyi hektárját termékennyé tevő népmozgalom ihletet adott nekünk is, erőt és bátorságot nagy alkotások felépítésére.

A Szovjetunió munkásosztálya, egész dolgozó népe, Lenin—Sztálin lángelméje, továbbá szeretett pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja adott nekünk is ihletet arra, hogy néhány év alatt a szélszocialista pusztán, a Duna partján szocialista várost építsünk, s benne a Sztálin Vasművet. Az inotai November 7 Erőművet, a Borsodi Erőművet, és sok-sok kisebb-nagyobb ipari üzemet, amelyet a magyar munkásosztály és az egész dolgozó nép együttakarása épített fel. Csak itt Hajdú-Biharban szinte száz évre szóló változás hirdeti a szocialista építés nagyszerűségeit. Hatalmas üzemek születtek,

Köztük a Hajdúsági Iparművek, Hajdúsági Gyógyszergyár, Debreceni Ruhagyár, az első magyar gördülőcsapágygyár. Lehetne sorolni azoknak az üzemeknek és vállalatoknak sokaságát, amelyek újjáalakultak, korszerű termelési módszerekkel nagyban hozzájárulnak egész dolgozó népünk életszínvonalának emeléséhez.

A mezőgazdaságban is egyre szélesebb távlatokban nyílik a legkorszerűbb, a többtermelés lehetősége. Jónéhány évvel ezelőtt még a Hortobágy tényleg csak

pusztaság volt. A felszabadulás életet vitt a Hortobágyra is, a régi kopogó sziken néhány év óta holdanként 11—15 mázsás búza terem. Kukorica és más kultúr-növény zöldel száz és ezer holdon, beláthatatlan területen rizstáblák hullámanak a csatornákon beömlő szöke Tisza vizében. **Me-gyénkben új folyó született, a Kéleti Főcsatorna.** Az ember ha feláll egy, a csatornát átívelő gyönyörű hídra, végig tekint északról dél irányba, biztosságérzet vesz erőt még abban is, aki kishitű. Felvetődik bennünk az a kérdés:

lett volna-e oly erő ebben az országban, ha nem a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály veszi kezébe a hatalmat, amely e földtömegek millió és millió köbmétereit mozdította meg azért, hogy a tikkadt Hortobágy pusztán át, a sivárságtól szenvedő Balmazújváros alatt, Nánás, Böszörmény, Szoboszló határában új Tisza folyjon, itten még a szél irányát is megváltoztatja; lett volna-e erő arra, hogy gátat szabjunk a tikkasztó szélnek, hogy a paraszti munka nehezét gépek százaai és ezrei vált-

sák fel. Hogy ne fenyegeessen soha, de soha a munkanélküliség sötét fekete felhője, hogy a kiégett kirakatokban újra fény és pompa, étel és ital, ruha és lábbeli feszülése szét a falat, — ha nem a kommunizták, nem a mi pártunk ihleti és vezeti ezt a harcunkat.

Nem mulaszthatjuk el ezen a napon, hogy ne köszöntsük a szocialista munka alkotó hőseit, hogy ne köszöntsük a bányák, kohók és martin-kemencék forráságában, a gyárak gépei mellett alkotó munkásokat. Nem mulaszthatjuk el, hogy ne köszöntsük a nagy erőfeszítéseket tevő dolgozó parasztságot, a termelőszövetkezetek harcos tagjait, a kiváló egyénileg dolgozó parasztokat, akik becsületes munkával bizonyítják be, hogy hűséges szövetségesei a munkásosztálynak. Köszöntsük a kiváló értelmiségieinket, akik nagy tervekhez szöttek, akik Sztálinnarostról, Inotát, Tiszalöket, Tiszapalkonyát megalkotják velünk. Köszöntsük az írókat, művészeket és tudósokat, akik segítettek és ezután is segítenek életünket szebbé és még szebbé tenni. Köszöntsük a világhírű Debreceni Ruhagyár dolgozóit, akik negyedszer tűztűz üzemük ormára a csillogó jelvényt. Köszöntsük a Debreceni Gyógyszergyárat és köszöntsük a közlekedési üzemek dolgozóit, akik a mai napot kimagasló eredményekkel ünneplik.

Felszabadulásunk tizedik évfordulójára indított munkaversenyben Hajdú-Bihar megye nem maradt szegényben. A Minisztertanács és a SZOT gyönyörű selegét nyerte el az Ebesi Allami Gazdaság és a Debreceni Vízügyi Igazgatóság. Köszöntsük őket forró szeretettel. Köszöntsük az újtőkési Új Erő Termelőszövetkezetet, amely minden kukoricáját négyzetesen vetette el. Köszöntsük a tulkai Március 9. Termelőszövetkezetet, amely már az elmúlt hét elején minden, de minden magot elvetett. Mindenkit köszöntünk, akik ebben az életünket formáló szocialista építő munkában részt vesznek. Köszöntsük Debrecen sok-sok ezer dolgozóját, akik ma színpompás felvonulással tüntetnek szabad életünk mellett, kifejezésre juttatva: igenlik pártunk politikáját, a szocializmus építésében eddig elért eredményeinket. Köszöntsük a megye dolgozó népét, akik ma vidáman és jókedvvel ünnepelnek.

Es köszöntsük felszabadítóinkat, a Szovjetuniót, a hős szovjet népet. Köszöntsük a 600 millió, szocializmust építő Kínát. Üdvözljük a baráti országokat, amelyekkel együtt vállaltva erősítjük és építjük a szocialista társadalmat. Köszöntsük a földkerekségben a még kapitalista rabságban sanyalódó munkásosztályt, a felszabadításukért, szabadságukért harcoló gyarmati népek millióit.

Mi pedig ünnepeljünk ma büszkén és örömmel, szabadon, becsületes jó munkánk és eredményeink jutalmául a munkásosztály nagy nemzetközi ünnepén.

Eljen hazánk szocialista építésénél: vezető ereje, a dicső magyar munkásosztály!

Eljen május 1, a proletár nemzetköziség harcos ünnepe, a békéért küzdő népek nagy seregszemléje!

Éljen május elseje, a proletár nemzetköziség harcoss ünnepe!

MOSZKVA, MÁJUS 1 ELŐTT

Unnap előtti elevenység uralkodik Moszkvában. Különösen a város központi része forgalmas, ahol minden a május 1-i előkészületekről tesz tanúságot. A város utcáin megjelentek a repülőgépeken délről hozott friss orgona-, gyöngyvirág-, ibolya- és tulipán-csokrok.

Az utolsó előkészületeket végzik a Vörös téren, amelynek ünnepe díszes most is, mint mindig, komoly és nagyszabású. Az épületektől szegélyezett téren hatalmas vörös kalászkra keretezett pajzsokra a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának május 1-i jelszavait írták. Az állami nagyrúházi épületének hom-

lokzatán V. I. Lenin és J. V. Sztálin arcképei, a 16 szövetségi köztársaság zöld-fehér ágak háttéréből kiemelkedő címerei láthatók.

Ragyogó díszbe öltöztek a Vörös térre torkoló utcák. A „Moszkva” éttermen villanygömbök kirakva a következő felirat látható: „Dicsőség a Szovjetunió Kommunista Pártjának”, a felirat alatt a párt és a kormány vezetőinek arcképei. Biborszínű zászlókkal és drapériákkal díszítették fel a Szakszervezetek Házát, a kis- és nagyszínházat, és más épületeket.

Egész Moszkva készül május 1-re.

Az ipari vállalatok dolgozói a politikai élet és munkalendület

fokozásának légkörében várják május 1-ét. Az ipari vállalatok dolgozóinak többsége határidőelőtti teljesítette az 1955-ös év négy hónapjának termelési tervét. Sok gépet és szerszámgépet, gépi berendezést, közszükségleti cikket adott Moszkva ipara ebben az időszakban az országnak.

Május 1 minden házban, minden szovjet családban a béke ünnepeként vonul be.

Május 1-re Moszkva 40 különböző részén szabadtéri színpadok épültek, ahol a fővárosi színházak 70 művészcsoportja és 400 kultúr-csoport lép fel. A parkokban népi-ünnepélyeket rendeznek. A stadionokban és sporttelepeken különböző sportversenyeket tartanak.

A Szovjetunió újabb nagy jelentőségű segítsége

Minden becsületes embert megörvendeztetett az a hír, ami tegnap érkezett a Szovjetunióból. A Kínai Népköztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Román Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság után hazánk — és Bulgária — is részesül abból a nagy jelentőségű technikai és tudományos segítségből, amely az atomerő békés felhasználásával függ össze. Ennek az újabb baráti lépésnek a jelentősége pillanatnyilag fel sem mérhető. Hatalmas távlatokat nyit meg a jövőbe, nemcsak az ipar és a tudomány, hanem az élet minden területén lehetővé teszi, hogy hazánk is lépést tartson azzal a fellendüléssel, amit az atomerő békés hasznosítása nyújt az emberiség részére.

A Szovjetuniónak ez az

újabb segítsége méltó folytatása annak az önzetlen baráti támogatásnak, amelyet tíz esztendő óta a szocializmus vezető országa, a békefront erős bástyája nyújt nekünk. Messzehangzóan hirdeti a szocialista tábor országai között kialakult testvéri kapcsolatot, amely elengedhetetlen a kapitalista országokkal, nem a fenyegetőzésre, hanem a legmesszebbmenő, a nép jólétét és a kis népek jogait mindig szem előtt tartó kapcsolatra épül fel.

Amikor most a becsületes emberek nevében örömmel méltatjuk ezt a hírt abban a városban, ahol komoly tudományos kísérletezés folyik — innen üzenjük, hogy népiink valóban a legemberibb céloknak megfelelően a haladás és az emberiség szolgálatára, a békés építésre használja fel a Szovjetuniótól kapott segítséget.

Ünnepelnek a népi demokráciák

Minden népi demokratikus országban a munkásosztály és a dolgozó parasztság újabb termelési eredményekkel készül május 1 megünneplésére.

Lengyelország

Május elseje tiszteletére Varsóban meggyorsult a varsói VIT stadion építése. A lengyel főváros fiataljai önkéntes munkával veszik ki részüket az építkezésekből. Vasárnap például 1000 fiatal dolgozott a VIT stadion építésén. Áprilisban a főiskolások, katonák, ifjúmunkások váll-

vetve dolgoztak azon, hogy minél előbb elkészüljön ez a hatalmas sportlétesítmény. Lengyelország számos vidékén a fiatalok lázasan készülődnek a VIT-re és szebbnél szebb ajánlatokat készítenek a VIT külföldi résztvevői számára.

Német Demokratikus Köztársaság

Nemcsak május 1-e megünneplésére készültek a Német Demokratikus Köztársaság dolgozói, hanem a Német Demokratikus Köztársaság tízéves felszabadulásának évfordulójára is, amelyet május 8-án ünnepelnek. Né-

metországnak ez a része a felszabadulás óta óriási utat tett meg a fejlődésben. A mezőgazdaságban már 36 000 traktor dolgozik, és az idén már 200 millió tonna barnaszén termelnek ki a köztársaság területén.

Román Népköztársaság

Az aradi vasúti fűtőház munkásai és mérnökei szintén eredményes munkával készültek május 1-e köszöntésére. A mozdonyok 6 százalékkal több utat tel-

tek meg a tervezettnél. Iosif Lupsa mozdonyvezető és G. H. Lascu fűtő mozdonyukkal 29 százalékkal teljesítették túl áprilisban a mozdony előírt tervét.

Leleplező adatok a RIAS aknamunkájáról

Mint az ADN hírügynökség közli, a Nyugat-Berlinben működő RIAS, amerikai rádióállomás politikai osztályának egyik volt munkatársa, Meisel, aki április elején menedékjogot kért a Német Demokratikus Köztársaság kormányától, április 27-én előadást tartott a demokratikus rádióban. Meisel, aki 1951 óta volt munkatársa a RIAS, politikai osztályának, kijelentette, hogy a rádióállomás feladata „*elmélyíteni Németország kettészakítottságát, megakadályozni a kölcsönös megértés létrejöttét a németek között, aknamunkát végezni Kelet-Németország ellen*”. A RIAS, rádióállomás

közvetlenül az Egyesült Államok külügyminisztériumának hatáskörébe tartozik, igazgatója az amerikai Eving.

Meisel elmondta, hogy az NDK elleni felbújtó tevékenység elsősorban az állomás politikai osztályának feladata, amely összedolgozik más kémiszervezetekkel és ügynököket toboroz az amerikai kémiszolgálat részére.

Meisel kijelentette, hogy szakítani akart a RIAS-szal, ezért kért menedékjogot. Elutasítja a büntetésekre való felbújtást, a háborús propagandát és a békéért, Németország békés egyesüléséért akar dolgozni.

A SZOT teljes ülése

A Szakszervezetek Országos Tanácsa 1955. április 30-án teljes ülést tartott. A teljes ülés Mekis Józsefet, a Minisztertanács elnökének helyettesévé történt megválasztására tekintettel felmentette a SZOT elnökének tiszte alól. A Szakszervezetek Országos Tanácsának teljes ülése a SZOT elnökévé egyhangúlag Gáspár Sándort választotta meg.

Kulák könyvelőt zártak ki a bárándi Dózsa TSZ-ből

A bárándi Dózsa Termelőszövetkezet tagsága április 23-án csoportgyűlést tartott. Futó Gerzson, a tsz elnöke tartott beszámolót: a termelőszövetkezet megszilárdításával foglalkozott.

Egy hónappal ezelőtt a Dózsa TSZ tagsága Topa Zoltán kulák agronómust zárta ki a termelőszövetkezetből, most pedig Tiszai Terézia 62 holdas kulák unokájának ügyét tárgyalta. A gyűlés egyhangúlag kizárta Tiszai Terézia könyvelőt a termelőszövetkezetből: a tagság jól tudja azt, ha a kulákokat.

az osztályidegeneket kizárja tagjai sorából, akkor erősödik a tsz és egyre több becsületes dolgozó paraszt kéri felvételét. Ezen az estén új tagként felvette a tsz tagsága Kokes Károly, Bagoly József, Kolozsi Gergelyné, Mile Gáborné és Varga Andrásné dolgozó parasztokat.

A Dózsa Termelőszövetkezet megalakulása óta sokat fejlődött, komoly eredményeket ért el. Ennek láttán Bárándon is egyre több dolgozó paraszt lép a boldogabb élet útjára.

Gaál Zsigmond tudósító

Június 15-re hívják össze a DISZ II. kongresszusát

A DISZ Központi Vezetősége, a Dolgozó Ifjúság Szövetségének II. kongresszusát 1955. június 15-re hívja össze.

A kongresszus napirendje:

1. A DISZ Központi Vezetőségének beszámolója, előadó: Szakali József, a DISZ Központi Vezetőségének első titkára.

2. A DISZ feladatai a falusi ifjúság között, előadó: Gosztonyi János, a DISZ Központi Vezetőségének titkára.

3. A DISZ Szervezeti Szabályzatának módosítása, előadó: Molnár János, a DISZ Központi Vezetőségének titkára.

4. A Központi Vezetőség és a Központi Reviziók Bizottság megválasztása.

Dolgozó Ifjúság Szövetsége Központi Vezetősége.

Akik nem ünnepelhetik szabadon május 1-ét

A világ dolgozóinak nagy ünnepe május 1-e. Nincs a földkerekségen egyetlen ország sem, amelynek proletariátusa ne várná különös érdeklődéssel, büszkeséggel, a nagy seregszemlét, ne akarná még emlékeztetése tenni a dolgozók ünnepét. Am nagyon sok országban a munkások akaratait tökéletesen nem engedik tettekké válni. Nem ünnepelhetik szabadon mindentűnt május elsejét.

Olaszország

Olaszország a világ egyik legszebb és igen gazdag országa. Déli részén narancs- és citromligetek virulnak, Szicília szigetén pálmák, cukornád, gyapot, az Arno folyó völgye gazdagon terem gyümölcsöt és szőlőt. Milyen kiáltó elment az olasz nép élete és e varázsos természet,

Az emberek százazreinek még csak reménye sincs arra, hogy munkát kapjon. A nagy ipari központokban — Nápoly, Milánó — a munkásnegyedekben élő gyermekek 75 százaléka angolok. A hat éven aluli gyermekek testu-lya általában a korának megfelelő súly 75 százalékát éri el. A háború egyik végzetes következménye a sok árva és az a 35 000 gyermek, aki a háború következtében lett nyomorékká. Ezeknek a gyermekeknek többsége semmiféle támogatásban sem részesül. Olaszországban,

80 000 tanító és 20 000 tanár van állás nélkül.

Franciaország

Képzletben magunk elé idézzük a párizsi Eiffel-torony körvonalait, az Etoile-ról sugár alakban kiinduló utcák fenséges antik házait, a Bastille-t, eszünkbe jutnak a hős párizsi kommunárdokról szóló történetek. Ezt a gyönyörű, gazdag országot akarják az amerikai atomlovagok sok más európai országgal együtt saját kasszájukká tenni. A francia munkásosztály, a francia ifjúság éles kiáltása sokszor és messze hangzott már el: *nincs szükségünk gyámsokra!* A május 1-i készülődésben és a nagy seregszemle napján, még messze kiáltásban hangzanak a szavak. Es ez a messzehangzó kiáltás — még jobban felborzolja a francia kormányt — a legjobb jószándékkal sem tisztán mondható — lelkiismeretét.

Fél a francia kormány, hogy a munkásosztály tiltakozó szava elemei erővel harsan fel a május 1-i felvonuláson — az ellen a büns politikai ellen, amely katasztrófa sodorja Franciaországot. Am a kormány szegénytelen döntésével csak még inkább kihívja maga ellen a francia munkásosztály jogos haragját. A Faure-kormány rendőri gépezetével betiltatja május elsőjét, de ezzel nem fojthatja el a dolgozók tiltakozó szavát,

Brazília

A brazíliai dolgozók szövetsége május 1-e előtt felhívást tett közzé, amelyben felszólítja az országot valamennyi dolgozóját, hogy vegyen részt a nagy ünnep megünneplésében. Braziliában a gazdasági viszonyok megjavításáért, a földreform végrehajtásáért, a brazil olaj és egyéb természeti kincsek védelméért és az amerikai monopóliumok brazíliai uralmának megszüntetéséért folyó harc jegyében fogadják ma május elsejét.

Egyesült Államok

New Yorkra ráborult az este, de a Broadway-n, a város egyik központi utcáján nappali világosság ragyog. Megszámlálhatatlan sokaságú villanylámpa csillog az utcák kirkakataiban, cég- táblákon, reklámokon. Itt mindent reklámoznak — a fogkrémtől kezdve a száraz halig. De mindez csak azoknak szól, akiknek dollár csörög a zsebében. Május 1-e előtt is ilyen a nagy város. Az éttermek és a gazdagok villái még fényárban úsznak, de a hidak alatt, a parkok padjain (ha a rendőr nem kergeti el!) a háarlemi négernegyed kapualjában aludni készül sokszáz felnőtt és gyermek, akinek se pénze, se kenyere és tető sincs a feje felett,

Fiatalnak lenni itt — szerencsétlenség!

A városokban tíz-, kilenc-, sőt hétéves gyermekek ugyanúgy dolgoznak, mint a felnőttek, üzletekben, műhelyekben, gyárakban, az USA nyugati partvidékén lévő sólepárló üzemekben, a haliparban. Még a hivatalos amerikai statisztika adatai szerint is — amelyek kétségtelenül szépítettek — az USA-ban a gyermekeknek több mint a fele olyan családokban él, ahol még a legszerényebb megélhetés sincs biztosítva. Ezek a gyermekek sohasem laknak jól. Életük első napjaitól kilátástalan inség veszi őket körül.

Nyugat-Németország

Amikor befejeződött a második világháború — Nyugat-Németország ifjúságát az amerikai ösztörférfi iken a következő felírással rovatba vezették be: *„Katonai anyag”*. S az az út, amelyet Adenauer készített elő a nyugatnémet ifjúságnak az új háborúhoz, onnan pedig nyomorhoz, a sirhoz vezet. Eppen ez ellen hívta fel a kommunista párt vezetősége a párizsi szerződés hatálytalanságát és Németország, béke és egyesítése mellett,

Éljen a Magyar Dolgozók Pártja és annak Központi Vezetősége!

Hajdú-Bihar büszkeségei

Hajdú-Bihar mezőgazdasági dolgozói a felszabadulási versenyben kimagasló teljesítményeket elérve bizonyították be, hogy jól harcolnak terméseredményeik fokozásával a szocializmus építéséért. Hajdú-Biharnak van joga büszkélkedni, hiszen az ország figyelme a napokban ide terelődött, ahová a Minisztertanács és a SZOT igen nagy kitüntetést jelentő felszabadulási serlegei kerültek.

EBESI ÁLLAMI GAZDASÁG

Elsőnek említjük az Ebesi Állami Gazdaságot. A sok-sok állami gazdaság közül országosan a második legjobb ez a gazdaság. Jó munkájával méltán érdemelte ki a felszabadulási serleget.

Mintegy hatezer holdas területen fekszik az Ebesi Állami Gazdaság. Mintaszerű itt a munkaszervezés, a szakirányítás. Példamutatóan érvényesül a kommunizmus magatartása. Kovács János traktoros, a pártvezetőség tagja, napokkal ezelőtt már túlteljesítette tavaszi tervét. Azt vállalta, hogy 20 százalék lesz a túlteljesítése, de az 50 százalékos túlteljesítést is meghaladta már.

A felszabadulási verseny lendületét tovább folytatják. 700 holdon termelnek kukoricát, s ebből 500 holdon négyzetes vetéssel már földbe került a mag.

A gazdaság dolgozói nemcsak a növénytermelésben végeznek kiváló munkát, az állattenyésztésben, a tejtermelésben is példamuta-

toák. Az első negyedévi tervet túlteljesítették, s május elsejére az április havi terv 150 százalékos teljesítését vállalták. Jellemző a jó vezetésre, a dolgozók odaadó munkájára, hogy annak ellenére, hogy a gazdaságnak nincs legelőterülete, a tejtermelési költségből mégis literenként 1 forintot megtakarítottak. Így takarékoskodnak...

A traktorosok ebben a gazdaságban szorgalmukkal gyorsították a vetés ütemét. Oláh Antal, Juhász Gyula és a többiek fáradságot nem ismerve készítettek elő határidő előtt a talajt, hogy idejében földbe kerüljön a mag, dús termést adjon a gazdaság földje.

★

Pogácsás György, az állami- és erdőgazdaságok minisztere lelkes ünnepség keretében adta át pénteken este a gazdaság dolgozóinak a nagy kitüntetést jelentő felszabadulási serleget.

DEBRECENI VIZÜGYI IGAZGATÓSÁG

A Minisztertanács és a SZOT elnökségének felszabadulási versenyszerlegét érdemelte ki a Debreceni Vízügyi Igazgatóság — jó munkájával, a Vízügyi Igazgatóságok versenyében első helyre került.

Az Igazgatóság 1955. első negyedévi tervét 164 százalékra, ezen belül saját kivitelezési, építési, beruházási tervét 259,7 százalékra teljesítette. A fenntartási tervét 139 százalékra. Jellemző a gondos munkára, hogy minőségi kifogás nem merült fel és az első negyedévben egyetlen baleset sem történt.

Nagy érdeme az Igazgatóságnak, hogy az első negyedévben a jó munka mellett a pénzügyi fegyelmet is megtartotta és pénzügyi kereteivel helyesen gazdálkodik. Az Igazgatóság az or-

szágosan nagy dicsőséget jelentő serlegen kívül megkapta az élüzem címet, valamint az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a MEDOSZ elnökségének vándorzászlaját. Az Igazgatóság dolgozói 40 ezer forint pénztalamban részesültek.

A Debreceni Vízügyi Igazgatóság dolgozói, akikre mi büszkék vagyunk, megfogadták, hogy eredményeiket még tovább növelve, élen járnak továbbra is a szocializmus felépítéséért indult harcban.

★

A Minisztertanács és a SZOT által adományozott felszabadulási serleget tegnap délelőtt adta át Rajczy Kálmán, az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője a Debreceni Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak.

Jó munkákkal készültek május 1-re a ruhagyári

MAJUS 1

munkaterem dolgozói

Hogyan dolgozik egy „Május 1” brigád? Hogyan igyekeznek helytállni május 1 előtt, hogyan készülnek az ünnepre azok az emberek, akik a nemzetközi munkások társulása nagy ünnepéről neveztek el termelési egységüket?

A Ruhagyárban az ebédelő mellett egy kis teremben található meg a „Május 1” munkaterem dolgozói. Nem sokan — mindössze húszan — vannak ebben a munkateremben. Rövidesen új, modern helyiségben dolgozhatnak.

Fürge kezük alatt csak úgy ég a munka az asszonyoknak és lányoknak. Újabb munkaműveletet végeznek itt is és mire a munkaterem másik sarkába ér a munkadarab: kész az izléses bangarola anyagból készült, kék fehérmintás pongyola. Exportra gyártják ezeket a csinos, tetszetős pongyolákat.

Kozma Lajosné, a munkaterem vezetője, ott járkal a munkaszoftalok között. Hol itt, hol ott áll meg, megnézi a munkát. Nagyon vigyáznak ebben a munkateremben, hogy állandóan kifogástalan minőségű árut készítsenek. Hónapok óta 100 százalékban elsőosztályú árut gyártanak. A „Május 1” munkaterem dolgozói büszkék lehetnek, hogy hónapok óta kiváló minőségű női ruhákkal öregbítki a magyar ipar jó hírnevét.

Több mint másfél éve dolgozik exportra ez a részleg. Jól begyakorolták magukat, jól összehozták. Ez pedig eredmények egyik igen fontos biztosítéka. Másfél év alatt sok sikert arattak. Elég csak annyit megemlíteni, hogy három iz-

ben lettek elsők a ruhagyári szalagok versenyében. Balla Árpádné, Károlyi Istvánné, Erdei Ferencné, Sztanek Ilona, Huszti Ilona, Pongor Lászlóné jó munkája eredményeként már megkapta a sztahanovista jelvényt. A szalag több tagját most terjesztették fel sztahanovista oklevélre.

Mivel készülnek május 1-re? Megfogadták, hogy továbbra is tartják a 100 százalékos minőséget, ezenkívül a napi előirányzatukat 3-4 pongyola elkészítésével túlteljesítik.

Ma ott vonulnak mind a nagy május 1-i seregszemlén. Balla Árpádné mellett ott lépdel a kis 6 éves Ferike. Hat éves még ez a kisfiú, de már „öreg” tagja a ruhagyáriak május 1-i felvonulásának, hisz már többször velük vonult ki a Nagyerdőre. A Nagyerdőre aztán találkozik az egész Balla család. Balla Árpád okleveles sztahanovista, a TITÁSZ villanyszerelője már megbecsülte a család tagjaival, hogy hol várja őket az erdőn. Oda igyekszik majd Gábor, a nagyobbik fiú, az Orvosi Műszergyár esztergályosa és a nagymama Erzsikevel, a család személynével.

Huszti Ica, a szalag legfiatalabb dolgozója — jelvényes sztahanovista — is elkészítette már a május 1-i programját. Népi viseletben vonul fel. Kint az erdőn pedig... végignézi mindent, kultúrversorokat, sportbemutatókat, aztán este a többi lányokkal együtt elmegy táncolni.

Igy készültek a nagy ünnepre a „Május 1” munkaterem dolgozói. A jól végzett munka boldog tudatával vonulnak el a párt és a tanács vezetói előtt.

VERSENY INDULT

a „megye legjobb járása” címért

A Központi Vezetőség 1955. március 4-i határozatában alapvető feladatként jelölte meg dolgozó népünk jólétének gyors emelése érdekében a mezőgazdasági termelés fejlesztését, a mezőgazdaság szocialista átszervezésének gyorsítását, az állampolgári fegyelmet további megszilárdítását.

Az MDP Polgári Járási Párt-végrehajtóbizottság és a Polgári Járási Tanács végrehajtó bizottsága a Központi Vezetőség határozatának megvalósítása érdekében május elsejei kezdettel szocialista munkaversenyt indít „Hajdú-Bihar megye legjobb járása” címért. Versenyre hívják a megye járási pártbizottságai végrehajtó bizottságait, a járások tanácsainak végrehajtó bizottságait.

A versenyindítók javasolják, hogy a verseny győztese az a járás legyen, amelyik a mezőgazdaság fejlesztése terén a kalászosok, kapásnövények legmagasabb termésátlagát éri el — az utolsó öt év helyi átlagterméséhez viszonyítva, továbbá az, amelyik az időszerű feladatokat, a növényápolást, aratást, cséplést, betakarítást, tarlóhántást stb. elsőnek és a legjobb minőségben végzi el; területén a 100 holdra eső állatsűrűséget május 1-től a legmagasabb arányba emeli egy év alatt; a tsz-ek termelésében az egyénielkehez viszonyítva a legmagasabb termelési eredményt éri el.

Az állampolgári kötelezettségek teljesítése terén az lesz az első járás, amelyik a pénzügyi és begyűjtési tervet a legjobban túlteljesíti, és ahol a hátralékok megszüntetésével a termelők számahoz viszonyítva a legkevesebb hátralékos lesz.

A győztes járásnak azt is el kell érnie, hogy a községek fejlesztése, rendezése terén a községszervezeti tervek végrehajtásához a legnagyobb értékű társadalmi munkát biztosítsák.

Az eredmények értékelésének időpontjául augusztus 20-át, november 7-ét és december 21-ét javasolják. Az értékelésre felkérték az MDP Hajdú-Bihar megyei Bizottsága végrehajtó bizottságát és a Hajdú-Bihar megyei Tanács végrehajtó bizottságát.

A polgári járás páros versenyre hívja a derecskei járást. A versenyfelhívást Mónus Antal, a polgári járási pártbizottság titkára és Tarcsi Péterné, a Polgári Járási Tanács elnöke írták alá.

Megyeszerle megkezdődött a rizsvetés

A megyében mintegy 9 ezer holdon termelnek rizst — az állami gazdaságok kivételével. A vetés nagy munkája már megindult. A püspökkladányi, balmazújvárosi, hajdúszoboszlói határban mind a termelőszövetkezetek, mind az egyéni rizstermelő csoportok földjén már földbe került több helyen a mag.

Az Orvosi Műszergyár dolgozói is csatlakoztak a húsz budapesti üzem felhívásához

Jelentések a debreceni üzemekből

A négyszeres élüzem címmel kitüntetett Ruhagyár után az Orvosi Műszergyár dolgozói is elhatározták, hogy csatlakoznak a húsz budapesti üzem felhívásához és legjobb tudásukat szentelik az üzemek a párt március 4-i határozatának érvényesítéséért.

Az Orvosi Műszergyár dolgozói az évi terv időelőtti befejezése mellett különösen a termelékenység növelésére, az öntölköltségsökkenésre, a technológiai fegyelmegszilárdítására, a selejt csökkentésére, a galvanizálás minőségének javítására fordítanak nagy figyelmet.

A gyár dolgozói — ahogy fogadalmukban írják — az év végéig 456 000 forint értékű terméket adnak tervben felül. Ebből augusztus 20-ig 288 120, november 7-ig 385 120 forint értékű gyártmányt készítenek el. Az együttes felajánlások értéke, amelyben az anyagtakarékosság, a selejt csökkentése stb. szerepel, 1 millió 100 ezer forint. Az exporttervvel a gyár dolgozói december 31-ig 120, a közszükségleti cikkek termelésénél 102,9 százalékos teljesítményt érnek el.

A felajánlások minden pontját figyelembe véve a gyár 1955-ben 5,7 százalékos tervtúlteljesítést ér el, az önköltség 3,9 százalékos csökkentése, a termelékenység növelését többek közt jelzi, hogy december 31-ig a kiszabáson felül 15 695 darab különböző orvosi műszert gyártanak, ezenkívül a közszükségleti cikkek termelését is növelik.

Az elhatározást a dolgozók nevében Kecskés Mihály párttitkár, Nádas Károly igazgató, Balázs Imre DISZ titkár, Seprényi Antal üb. elnök írták alá.

A Dohánygyárban a műszaki vezetők intézkedési terveket dolgoztak ki a Központi Vezetőség március 4-i határozatának szellemében. Az intézkedési terv alapján a vállalat által előállított termékek technológiáját felülvizsgálják és minden mulasztást, hanyagságot felszámolnak. Az éves tervfeladatokat a tervdokumentációnak. Az éves tervfeladatokat, Kossuth és Munkácsi út alapján az Ötvenes terv, Kossuth és Munkácsi út szivarkáknál már műhelyekre és munkahelyekre szivarkákra és a termelékenység mutatókat emelbontották és a termelékenység lépéseket. Az intézkedési tervet és a dolgozók vállalása alapján az üzem 1955. évi tervét a határidő előtt két nappal teljesíti. A tervhez viszonyítva 0,6 szá-

zalékkal növekedik a termelékenység, míg az anyag gazdaságosabb felhasználásával a dolgozók 479 000 forintot takarítanak meg a hazának. Az alapanyagoknál a megtakarítás előreláthatólag 102 mázsa; a szinegnél 1200 kiló, szennél 140 mázsa, a lencsalagnál 2259 darab.

A Debreceni Postaigazgatóság

dolgozói a húsz budapesti üzem felhívásában Püspökkladány községgel kötötték páros versenyszereződést. A Posta dolgozói többek között vállallják, hogy 1955-re a teljesítményi tervnél 100 000 forintos túlteljesítést érnek el, s hírlap-tervüket havonta átlagosan 102 százalékra teljesítik.

Válaszként a püspökkladányi dolgozó parasztlak a beadás pontos teljesítését, a mezőgazdasági munkák határidő előtti elvégzését vállalták.

★

Élüzem a Debreceni Fürdő

A Debreceni Fürdő Vállalata igazgatója örömmel jelentette szerkesztőségünknek, hogy első negyedévben végzett munkájuk alapján elnyerték a kitüntetett élüzem címet. Terveik teljesítésük az első negyedévben 110,8 százalék volt.

★

A Hajlított Bütörgyárból telefonon érkezett jelentés a havi terv sikeres befejezéséről. A gyár dolgozói április 29-én fél 12 órakor befejezték április havi teljes termelési tervüket.

★

Április elsején kezdte a termelést a Hajdú-sági Börtgyár. Egyelőre két üzemrészben: a meszesben és a cserzőben. A tímárok nagy lelkesedéssel fogtak munkához. Igyekeztek a siker koronázta: mindkét üzemrészben a havi tervet határidő előtt, már április 29-én délelőtt teljesítették. Különösen kitűnt jó munkájával Szatmári Sándor és Tarcsa György, a meszes brigád két tagja.

EGY NAP

A VÁROS PEREMÉN

Nyolcvanöt ház, ócska zsup- és cseréptetők, nyszlett kerítések egymáshoz simulva, mint csibék a kotló szárnyai alatt — első látásra ez az Olajútó. A szeszélyes kigyózó dombháta oldalairól hemokszemeket perget a szél, tyúkok kapirgálnak az utcán, a Dobozi temetőn túl már ilyen rapszódikus és változatos a kép: valóban a város peremén járunk.

Olyan história nincs, vagy legalábbis kevés, amely a telep keletkezésének történetét magyarázza. En például nem találtam. Atlapoztam a hagyatékot, sárgult újságlapokat, jártam a Megyei Könyvtárban, de hasztalan. Az öregebbek, s az apák szavait őrző fiatalok is különböző formában magyarázzák saját településük történetét, — az első fészekrakást. Ki ahogy tudja, vagy ahogy hallotta.

Nagy általánosságban azonban kétféle forma ismeretes. Az egyik szerint még a mult század elején, pontosabban a közepén lakott a Kossuth utcán két vénkisasszony. A két Rankai-lány. Affélc nemesi retyerutyák révén rossz szemmel nézték, hogy szomszédjukban olajútó családok telepődtek le. Pintorogva, a szokatlan szag és zaj miatt, közölték a családokkal, de hasztalan. Az öregebbek, s az apák szavait őrző fiatalok is különböző formában magyarázzák saját településük történetét, — az első fészekrakást. Ki ahogy tudja, vagy ahogy hallotta.

A másik tábort az úgy emlékszik, hogy a város által a határba ebrudalt olajútó malom tulajdonosa volt az, aki nyilván saját boldogulásának segítésére földet adott a nála dolgozó embereknek. Egyesek valami adományozó evéről is tudnak, amit állítólag a két Rankai-lány hagyott hátra, de hogy ez a levél hol van, vagy mi lett vele, arra nincs már válasz.

Mindenestre az első települők nyomában új olajútó családok szegődtek, megindult a fészekrakás. Mindenki ott fogott helyet, ahol jónak találta. Legtöbbjük bizony csak villán forgatta meg az épületanyagot, meg az erdőből kerített hozzá fát.

Az olajútóval foglalkozó családok házaiból több még ma is megvan. Félig a földbe egyezve épültek ezek a házak, három lépcsőn kell a belsejébe lemenni. Az egyik részben lakott a család, másik részét meg olajútóra használták.

A gyors szaporodásnak és a rendszeres növekedésnek persze még jelenleg is érezhető határai vannak. A túlszűfoltás mellett az egyik ilyen furcsaság az, hogy Debrecenben egyedül itt nincs az utcáknak neve, hogy a 10-es számok akár a 82, vagy 68-at 14-es követheti, úgy ahogy valamikor az épületek tető alá kerültek.

A multat idézgetve a Horthy-korszak is sokszor szóba kerül. Az olajútó csak a mult század 90-es éveikig tartott, aztán megindult a rajza újabb kenyérkeresetért. Ki alkalmi munkán, ki tímároknál, ki kismestereknél talált foglalkozásra. Jött azonban az első világháború, az emberek elmentek, jött az ellenforradalom, s utána meg az urak szemében lett vörös posztó az Olajútó. József Attila feledhetetlen sorait a külvárosról talán éppen akkor írta le, mikor *Darai néni* a „sikátor országban” már második gyermekét szülte, takaró nélkül, csupasz ágyon, mikor főzetlen rántás nélküli bablevest mértek a népkonyhákon, mikor mezítláb, még iskolába sem merték engedni a nyomorúsággal küszködő szülők gyermekeiket.

Hajós Gyula cipészmeister, a Ruyter utca vi-rágzó fái között különösen sokat beszél nekem erről. 1934-ig az Olajútó lakója volt. Felesége a telepen született. Hajós elvtárs sok küszködés után ma megbecsült ember. Pártcsoporthoz tartozik. Apró műhelyében rengeteg cipő vár javításra, így hát a szakmánál kezdjük a beszélgetést. Régen bizony gyakori volt, hogy ha valaki javítást hozott, először könyörgésre fogta a dolgot: „*Ha teheti, hát csinálja meg a munkát, hitelbe.*” Ma is inkább javítás jön az Olajútóból, de az emberek azonnal fizetnek, sőt restelnék is, ha a pénzt nem adnák időben. Lehet, hogy ez apró dolog, de mindenesetre nagyon jellemző.

Ami az életet illeti, — hangoztatja Hajós elvtárs — külsőre nincs sok változás. A házak még mindig régiek, gyakran kopottak, szemetek az utcák és a bútorok sem mindegyik újultak fel, de mindez csak a felszín. Az igazi változás mindezek ellenére is érződik és egyre inkább ott forr a porták mélyén.

Czerbesz Ferenc elvtárs mindjárt az első utca elején rövidesen cserepesre rakatja át a régi nádtetőt — a villanyt is, amit a demokrácia adott, csaknem mindenütt bevezették. Aztán disznót is csaknem minden második házban vág-tak az elmúlt télen. *Pálkás József* és *Orsó Mihály* kettőt is. Orsó különben most — so-

rolja **Hajós** — Kazincbarcikán dolgozik, jó munkás és szépen keres.

Persze ez még korántsem minden. Az egykor beragasztott ablakok, melleg sem éré tetők népe az új élet formálásából is méltán kiveszi részét. **Páll Józsa** kőműves segéd, ma néphadseregünk főhadnagya, **Dani Imre** elvtárs, aki szintén itt nevelkedett, a Hajdú-Bihar megyei pártbizottság mezőgazdasági osztályának vezetője és így tovább. Az egyik telepbeli, az öreg **Varga** bácsi sorolta a jómultkor, hogy régen maga sem hitte, hogy valamikor megbecsülük és jutalmazták majd a munkát. Ma már csak azért is büszke két legnagyobb lányára, akik állandóan oklevelet, meg egy csomó kitüntetést hoznak haza, mert hisz sztahanovisták. A fiatalok nagy része különben is üzemekben, a Dohánygyárban, a Dohány-beváltóban, a Ruhagyárban dolgozik — és szépen keres.

Búcsút véve a mindentudó Hajós Gyulától, félig-meddig úgy találok nekivágtam az utcáknak. Az egyik emelkedőn kaptatva az öreg **Adam István**nal, az Olajútó legöregebb emberével találkoztam. A szomszédoknál volt beszélgetni, azok sietteték utánam, hogy „*biztos megint az adótló keresik.*” — Mikor felvilágosítottam tévedéséről, rögtön felengedett. Az öreg most a 74. életévét tapossa, születni is itt, az Olajútóban született. Mikor betessékelt a maga takaros, tiszta portájára, sok érdekes dolgot mondott el. Ahogy emlékszik, gyermekkorában az olajmalom még dolgozott, bizonyos **Kállainé** asszony volt benne a tulajdonos. A hajtszót a néhai **Csöke** szomszéd néhai két lova szolgáltatta. Fáradhatatlanul járva körbe-körbe, megszokva a szédülést és az egyhangú robotot.

Ahogy az öreg emlékszik, vérmes és nagyra-törő asszony volt a malomban dirigáló **Kállainé**. A századvég feltörekvő polgárságának egyik jellegzetes típusa. **Kállainé** a malom mellett meg fogadót is tartott, kerthelyiséggel, így nyáron gyakran még a városból is kirándulnak ide az urak. Maguk közt „*Kis Kassá-nak* becézték a vendéglőt — bizonyára azért, mert a nagy tivornyák után a lugásokban az erdős tájakat, a gyönyörű borbán meg a hegyeket válték felfedezni.

A malom helyét az öreg bárnaknek ma is szívesen megmutatja. Persze nincs már ott semmi, csak szántóföld, meg hamu. Tyúkok kaparnak a felfelét terekről zöldben — és sűt a nap. Az épület helyét már csak az emlékek őrzik, bár a rak-tár még megvan, igaz, hogy közben abból is lakás lett.

Túl **Adamékon**, a másik sikátorban **Darai Gyuláné**hoz fordulok be. Az apró házat foghíjas léckerítés veszi körül. Bent a két füstös helyiségben ágy és ágy egymás mellett. Más bútor szinte alig akad. Az első pillanatra meghökkennek, szíven üt a sivárság. A lakásban egy 13 éves forma lányka tesz-vesz.

Anyuk felől érdeklődöm, hol dolgozik most. — A színházba jár mosni, hetenként kétszer. — Aztán? — Aztán ott dolgozik, ahol munkát talál.

A családban nyolcan vannak testvérek: egy lány. Milyen megnyugtató azonban, hogy a legnagyobbak már az új utat járják. Gyula és **Oszkár** néphadseregünk hadnagya. Jenő diszletező a Csokonai Színházban. A másik két fiú még üzemből dolgozik. A mult néféz életének egy-két jele még mindig kísért, de akik ebből az apró házból már kikérültek, azok felemelt fővel dolgoznak a jelenért, és a jövőért.

Lehet, hogy valamikor csak megvetéssel szoltak az Olajútóról, de ma itt is minden ember igazi életre kelt. Nem mondjuk, hogy már nincsen gond, de az árnyékok úgy tűnnek, ahogy halad az idő előre, ahogy közös erővel és összefogással irtjuk a régit, az elavultat.

A város peremén járva ezt láttam, a szabadság tizenegyedik évében — erről tanuskodhatom.

A régi utcák felett „*már új dal süvölt.*” felkapja a szél, felénk hozza, a szívünkig röpíti. És a tavaszi éjszakákon, ha „*kötegebe száll a holdugár.*” a szövényök omló álmai már a mához szólnak, és a munka győztes népe szól így is szabadon és új ünnepekre készen.

KOVÁCS TIBOR.

A NÉPLAP

rádióműsora

Vasárnap
KOSSUTH-RÁDIO
4.30—6: Népzene, 6—7.59: Ünnepi ébresztő, 8—13.59: Május 1...
14.15: Könnyű szórakoztató zene, —
15.15: Kénes kalendárium, 16.45:
Szív küldi szívnek szívesen, 16.45:
Közvetítés a Petőfi Színházról: Szé-
pek szépsége. Farsangi verses játék,
3 felvonásban. 19.20: Az építő kom-
münizmus nagy országában, 20: Esti
Híradó, 20.20: Vidámság... 22.10:
Utcaból... Táncczene.

PETŐFI-RÁDIO
8—14: Azonos a Kossuth-rádió
műsorával. 14: Május királynője.
Pásztorjáték, 14.50: „Tavaszi van!
Gyönyörű!” — Magyar költők versei-
ből, 15: Művészemlékek, 15.50: Vi-
rágzó május... Nemzetközi népdal-
műsor, 16.40: Fújadj, fújadj tavasz
széle... 17.40: Táncczene, 18.30:
Könnyű melodiók, 19.20: Vidám da-
lok, vidám táncok, 20: Rimszkij-
Korszakov: c-moll trió, 20.40: A
vamos, Ilyés Gyula Kossuth-díjas író
írása, 21.05: Operarészletek. —
21.45: A nemzetközi munkásmozgá-
lom dalaiból, 22: Zenekari hangver-
seny, 23: Műsorzárás.

Hétfő
KOSSUTH-RÁDIO
4.30—7.59: Reggeli zene, 8: Hírek
8.10: Egy falu — egy nótá, 9: Zene-
barátok köre, 10: Ünnepló levél, —
10.10: Baba-majális, 11: Térzene,
12.15: Jó szabadon szól a nótá, 13:
Jó munkáért — szép muzsikát! —
13.30: Hangos Naptár, 14.15: Szim-
fonikus zene, 15.20: Szív küldi szív-
nek szívesen, 15.50: Klató, 16.50:
Hangiemlékek, 17.30: Virágzik az
eperfa, 18: Táncczene, 18.50: Május-
fa. Zenes népi játék, 19.20: Az építő
kommünizmus nagy országában,
20.10: Don Juan, 22.10: Tíz perc
külpolitika, 22.20: Közkeletre...

PETŐFI-RÁDIO
8: Népek zenéje, 9: Népzene, —
9.30: Miska bácsi lemezestádija, —
10.10: Szív küldi szívnek szívesen,
10.52: Hangverseny közvetítés Tori-
nóból, 13: Művészemlékek, 14: Hal-
hatatlan szerelmesek, 15: Kossuth-
díjasok a mikrofon előtt, 15.20:
Operarészletek, 17: A szeleburdi.
Rádiójáték, 17.40: Könnyű szimfoni-
kus zene, 18.37: Ibor-ávi esküvő,
18.57: Vonósnyegyes, 19.30: Mulass
velünk! 20.20: A Tartós békéért,
népi demokráciáért c. lap ismerte-
lése, 20.35: Táncczene, 21.30: Sport-
híradó, 22: Táncczene, 23: Műsor-
zárás.

Kedd
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Nyári
Károly és zenekara játszik, 9: In-
dulók, 9.15: Utóhíradó, 9.40: A
Gyermekrádió műsora, 10.10: A
könnyű zene kedvelőinek, 11: Nők
megvédője, 11.15: Szimfonikus ze-
ne, 11.30: Hanglemelések, 11.40:
Hajnali ének, 12.10: A Magyar Rá-
dió népi zenekara játszik, 13: Kön-
nyű hangszerszók, 13.30: Operet-
részletek, 14.25: Hangverseny gyer-
mekeknek, 15: Heti zenes kalenda-
rium, 16: Vasvilágocská. Rádiójá-
téka, 16.50: Szovjet kórusok énekei-
nek, 17.10: Válaszolunk halga-
tóinknak, 17.50: Szív küldi szívnek
szívesen, 18: A plakát margójára,
18.20: Lakatos Vince és zenekara
játszik, 18.50: A magyar irodalmi
története, 19.30: Hídasi Hajós Eva
zenekara játszik, 19.50: Riportmu-
sor, 20: Esti Híradó, 20.20: Bartók
összes zongoraműve, 20.50: Legen-
da a nyulapaprikáról, 21.20: Hang-
lemelések, 21.50: A Magyar Rádió
énekrajának hangversenye.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Szovjet utóhíradó énekelnek,
11.30: Műsorzárás, 14: Népek zene-
je, 15: A Moszkvai Rádió zenekara
játszik, 15.30: Miskolci írók művei-
ből, 16: Verbunkosok, 17: Hangszerszók,
17.30: Előadás, 17.45: Táncc-
zene, 18.30: Az építő kommunizmus
nagy országában, 19: Anyegin. Ope-
ra 3 felvonásban, 21.45: Népzene.

Szerda
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Ne-
szerű operarészletek, 9.20: A Gye-
mekrádió műsora, 9.40: Daltanulás,
10.10: A muzsikáról, 10.30: Fehér
lilomszál, 11: Kórushangverseny,
11.30: Két elbeszélés, 12.10: Táncc-
zene, 13: Facino Cane, 13.30: Vigan
száll az ének, 14.25: Utóhíradó,
14.50: Kamarazene, 15.10: Öten a
Barska-utcaból, Rádiójáték, 16: Ze-
nekari hangverseny, 16.40: Válaszo-
lunk hallgatóinknak, 17.10: Előadás,
17.25: Napfényes utakon, 18: A vi-
rágzó mezőgazdaság útján, 18.30:
Szív küldi szívnek szívesen, 19: Kő-
zök dolgoinkról, 19.15: Jó munkáért
— szép muzsikát, 19.53: Riportmu-
sor, 20: Esti Híradó, 20.20: Szabo
Pál szerzői estje, 21.20: Záray Már-
ta énekel, 22.15: Tíz perc külpoliti-
ka, 22.25: Szimfonikus zene, 23.36:
Mesélő muzsika, 0.10: Népzene.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Csárdások, 11.30: Műscrá-
rás, 14: Művészemlékek, 14.40: Tán-
cok nagyzenekarra, 15.20: Operet-
részletek, 16.20: Előadás, 16.40:
Szovjet népek dalaiból, 17.30:
Orosz nyelvintézetem haladóknak,
17.40: Kamarazene, 18.30: 25 éves a
turkesztán-szibériai vasútvonal. —
18.45: Operettrészletek, 19.30: Az
építő kommunizmus nagy országá-
ban, 20: Kórusművek, 20.40: Opera
és balettrészletek, 21.20: Milyen
gyógyszerek készülnek a vörbő? Ri-
port, 21.30: A Magyar Rádió népi
zenekara játszik.

Csütörtök
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zene-
kari hangverseny, 9.20: A kisiskolá-
sok műsora, 9.40: Zenei doboz,
10.10: A debreceni népi zenekar
játszik, 10.50: Táncczene, 11.30: Bal
után, 12.10: Francia operarészletek,
13: Hol tart a mai technika, 13.20:
Mai operettek, 14.25: A Rádió
Gyermekújság műsora, 15.15: Népek
zenéje, 15.30: Az építő kommuniz-
mus nagy országában, 16: Magyar
fűvőgyűjtések műsorából, —
16.20: Férfi a hajón, 16.40: Szív
küldi szívnek szívesen, 17.10: Vá-
laszolunk hallgatóinknak, 17.30: Egy
falu — egy nótá, 18: Tudományos
híradó, 18.20: Operettrészletek, 19:
Ifjú Figyelő, 19.30: Táncczene, 19.53:
Csehszlovák képek, 20: Esti Híradó.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Gyermekórusok énekelnek,
11.30: Műsorzárás, 14: Zenekari
hangverseny, 14.40: Híres primások
műsorából, 14.55: Anyóka, 15.30:
Schubert-dalok, 16: Szív küldi szív-
nek szívesen, 16.30: Fiatalok zenei
újságja, 17.25: Spanyol muzsika,
17.45: Előadás, 18: Kamarazene, 19:
Tel Vilmos, 20.26: Táncczene, 21.30:
Sporthíradó, 21.50: Vidám kórusok.

Péntek
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30:
Gyere pajtas katonának, 9: Tömeg-
dalok, 9.20: A Gyermekrádió mű-
sora, 10.10: Gábor Artemisz éneke,
10.30: Ovodások műsora, 10.50: Az
Okos Mackó, 11: Nők megvédője,
11.15: Filmzene, 11.30: Részletek
magyar és szovjet operákból, 12.10:
Színes magyar muzsika, 13: Táncc-
zene, 14.25: Utóhíradó, 14.50:
Hanglemelések, 15.10: Rózsá és reze-
da, 15.40: Operettrészletek, 16:
Orosz nyelvlecke, 16.20: Vonósnyegyes,
17.10: A Magyar Rádió tíz éve, —
17.30: Szív küldi szívnek szívesen,
18: A zala olajmezőkön, 18.30:
Székelyhídi Ferenc emlékeztető, 19:
Külpolitikai kérdésekre válaszolunk,
19.15: Jó munkáért — szép muzsi-
kát! 19.53: Csehszlovákiai képek,
20: Esti Híradó, 20.20: Tíz éves a
Rádiózenekar, 21.30: Sporthíradó,
22.15: Tíz perc külpolitika, 22.25:
Tánccoló billentyűk.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Keringők, 11.30: Műsorzá-
rás, 14: Erkel operáiból, 14.50: Ne-
pek dala és tánc, 15.30: Dalok,
16: Népi zenekarok hangversenye,
16.40: Zenekari hangverseny, 17.30:
Egy jámbor lélek, 18: Bach orgona-
műveiből, 18.30: Az építő kommu-
nizmus nagy országában, 19: Kóru-
sok, 19.25: Válaszolunk hallgatói po-
litikai kérésre.

Szombat
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: In-
dulók, 8.50: A vidám Balaton, 9.20:
A Gyermekrádió műsora, 10.10: Ze-
nekari hangverseny, 11: A Zenemű-
vészeti Főiskola hallgatóinak hang-
versenye, 11.22: Saragossa ostroma,
11.30: Hogyan védekezünk a tra-
choma ellen? 11.40: Népdal-kóru-
sok, 12.10: Daltal, táncdal a világ-
körül, 12.50: A ceruzarajz, 13.20:
A soproni népi zenekar játszik, —
13.40: Fűvőzenekari hangverseny,
14.25: Atótelek emberiség, 15.20:
Előadás, 15.40: Szív küldi szívnek
szívesen, 16.10: A mikrofontól a ve-
vőkészülékig, 16.40: Chopin-művek,
17.10: A Belügyminisztérium népi
zenekara játszik, 17.40: Válaszolunk
hallgatóinknak, 18: Táncczene, 19.30:
Az építő kommunizmus nagy országá-
ban, 19: Új időknek új dalaival, 20:
19.53: Csehszlovákiai képek, 20:
Esti Híradó, — 20.20: A maljai
lány c. daljáték, 22.10: Helyszíni
közvetítés a magyar-csehszlovák
ökölvívő mérkőzésről, 22.20: A
maljai lány c. daljáték folytatása,
23.05: Táncczene.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Filmzene, 11.30: Műsorzá-
rás, 14: Operettrészletek, 14.50:
Pató Pál új társai, 15.20: Az ope-
ra mindenkié, 16.20: Táncczene, —
17.05: Győzelem, 17.30: Kamarazene,
18: Új kórusok, 18.30: Német muzsika
a XVI. századból.

Marx-Engels-Lenin-Sztálin diadalmas zászlaja alatt előre a szocialista Magyarorszáért!

Gondolatok Kabáról

az első májusi hajnalon

Almosan zsongító szél mozdul a kabai határban. Valahonnan a szoboszlói mezők mélyéről indult, útközben felszedte már az araszosra nőtt búzátáblák, a sercenő füvek illatát. S míg ideért, tele lett földszaggal, illattal, s elnehezülvén, hogy könnyebbédjék, lehullatta mind a kabai határban.

Fent, nagy magosban szét-szórja a nap tollszökődő sugarait, s megáztatja az egész tájat.

A vasúti síneken áthaladva, eperfák és gyümölcsfák koszorújából nő ki a tábla: Kaba. Cseréptetők, nádtetők villannak, az ablakokból már kihajlik a bimbós muskátli. Az úton port kavarva karikázik a szél, az árokparti fűzöldben pelyhestollu libák csipegetik a friss sarjú haitásokat. Szép, álmosító dél-előtt ez, a faluban alig látható valaki. Az emberek nagy része már kint mozog a határban, tengerit vetnek, rizst vetnek, s itt-ott már sarabolják a cukorrépát is. Néha egy gyermek becsapja a kiskaput, ilyenkor aztán egy veréb, egy vadgalamb visszahajtott ágaként szökken a magosba.

Móricz nem is olyan régen, pár évizede azt írta erről a községről kulturális életünket elemelve, hogy *Kabára évek óta nem jut el könyv. s az itt élők talán még csak nem is sejtik, hogy mi fán terem az irodalom.* Most, hogy megint Kabára értem, ez a móriczi megállapítás mozdul bennem, s a kíváncsiság is, hogy egy kicsit szétkutassak a kabai életben, s kabai változásokban. Az utcákon, az álmosító mezőkön, ahol már mindegyik élet sarjad, nő és kezd lombot növeszteni.

Kaba talán szemre ma sem változott. Igaz, a régít nem ismerem, de gondolom, a házak ma is olyan nádfedelek, cseréptetősök, mint régen. Az emberek, a lakosok is már rég itt laknak, csak az akkori öregek sirba hulltak, a gyermekek felnőttek, a lányok asszonnyá nyíltak, hogy gyermeket szüljenek, gyermeket neveljenek. De valami mégis változott. Erzem a levegőben, a szelek ízében, a szegerek felcsapó zajában, ahogy állók a tanácsháza előtt, kémlelve a falu ezer tavaszi moccanását.

A tanácsháza előtti téren kút bugyogtatja vizét. Fiatal lány térül a kúthoz, s alátartja zománcos kannáját, Bugyog, bugyog a víz, s közben két csikós kocog be a kút előtti térre. Mindkettő lovához 6-6 csikó van kötve, s a kút előtt egyszerre rántják meg a kantárt. *Annuska te — csendül az elől lovagló hangja — adj egy kis vizet lelkem, mert beporosodott a torkom.* A lány elébe szökken, és már nyújtja is a vizet. Tele az egész kannát. A csikós iszik, a lány meg nézi fel-sugárzó szemekkel. Aztán a másik is, majd elkocognak, odavillantva egy mosolyt a lány utánuk forduló arcába.

S akkor már tudom, hogy mi

változott itt Kabán, Tetélenen, Szoboszlón, meg szerte az egész országban. *Megváltoztak az emberek,* mert valami olyan változás zúgott itt át ezen a tájon, ami megváltoztatta őket, mássa gyúrta, mássa formálta a mosolygást, a lelkeket. Tíz év, s ez elég volt ahhoz, hogy Kabán is kinőjön az új történelem, mint tavasszal a fű, májusban a levél.

S most már csa k-ügy tűnezdenek elém a változás nagy jelei. Itt van a tanácsháza. Mennyi keserűségről, kétségbeesésről tudnának beszélni ezek a falak, amikor még kétséghezárának hívták, amibe úgy ivódott bele a kétségbeesés, a szomorúság, mint verejték, izzadság az emberek ingébe. Ma egyszerű emberek vezetik, irányítják a falu életét, de úgy, hogy abban aztán nincsen hiba. Ott van a patika, a posta, a földművelőszövetkezet, ahol mindegyik szárbaszólkemőn nő az új, az igazabb élet. Csak iskolája kílenc van ennek a hétezer lakosú községnek, 24 osztályban tanítják, nevelik jól képzett pedagógusok a gyermekeket. Van mozija, ahol nem egyszer verekedni kell a jegyért, hogy az ember hozzájuthasson a sok igény mellett.

Es ez mind egy évtized alatt. Kabán, amiről Móricz valaha olyan szomorú és megdöbbentő dolgokat írt. Könyv, iskola, kultúra, mind otthonosabbá válik Kabán és megtanulják, amit valaha oly jól titkoltak előlük csendőrszuronyokkal, rendeletkel. S ilyenkor május küszöbén ez mind felidőződik, eszébe jut az embernek. A sok szolgátságban megfakult májusok és eszébe jutnak most már a szabadságtól megpirosult májusok is, amiből a tizenegyedik énekezik ma Kabára.

Ebben a májusi emlékeztetőben az ember roppant kíváncsi lesz, hogy mit tesznek, mit csinálnak a kabaiak a tizenegyedik szabad májusért. Emlékeznek-e régiekre, érzik-e az új májusok ízét, zamatát, megtesznek-e mindent a még szebb májusokért? Kabán ekörül sínes hiba. Az eddigi eredmények mind azt bizonyítják, hogy itt érték a májusi üzeneteket és jó munkával ünneplik és becsülik meg a szabad életet. Az idei tavaszi munkák megszervezése, elvégzése meg éppen amellyel tanuskodik, hogy a községben minden tavasszal jobb és jobb munkával köszöntik a májust, állítanak májusfát lányoknak, életnek, szabadságnak. S hogy mindez nemcsak szóbeszéd, vagy ráfogás, azt bizonyítsa a kabai élet, a kabal valóság:

Néhány napja lapunkban a felszabadulási versenyt értékelve, Kabáról a következőket írtuk: „A megye legjobb községe Kaba. Az elmúlt évek során többször végzett példamutató munkát a község dolgozó parasztsága. A felszabadulási versenyben is debizonyított, hogy méltó régi jó híréhez. A mezőgazdasági munkákat idejében végezték el, az állampolgári kötelezettség teljesítésében az

adóbevételi tervet véve figyelembe, 100 százalékon felüli eredményt értek el.“ Ime, a rövid megindoklás, melynek ha a gyökeréig leásunk, kibomlik egy falu verejtékes élete, szigorú hétköznapiokból, vasárnap délutáni nyugalomból és csendből egybeszöve.

A kabai határ szép, tengerszél-les táblákból, jól termő búzaföldekből nő a falu köré. 17 ezer holdra nézhet a lakosság szeme, Tetélenről Ladányig, Nádudvarról Szoboszlóig. Megterem itt minden, ami kell, ami szükséges, ami szebbé és jobbá teszi az életünket. Nő itt acélos szemű búza, szép csöveket termő tengeri, borsó, cukorrépa, dohány, napraforgó, s még a rizs is megéri a kabai határban. És mindez munkát kíván és nem olyan immelámmal végzett félmunkát. Egészlet és becsületest, olyat, amilyet a kabaiaktól el lehet várni, amilyet a kabaiak már megszoktak ez alatt a tíz év alatt.

Tavasszal is ilyen munkát adtak a földnek, ilyen munkát végeztek a határban. Mihelyt kipattant a mezők szeme, ők azonnal munkához fogtak. A tavaszi vadvizek sehol sem gyűltek meg, megtalálták a módját, hogy még lapos földekről is leereszkék a vizeket. Nincs egy holdnyi vízkár sem, a víznyomta helyeken is szépen nőnek a kalászosok. Segítették is az ősziak mozdulását fejtrágyázással, boronálással, hengerezéssel. A pártszervezet, a termelési bizottság *Bangó Ferenc* irányításával nagyban meggyorsította ezt a munkát, aminek az eredménye a felszabadulási verseny értékelésénél meg is mutatkozott.

Az ősziakból 1060 holdat műtrágyáztak a kabaiak, gyakorlatból megtanulva azt a tanítást, hogy az istállótrágya mellett a kellő mennyiségű műtrágya nagyban növeli a terméshozamot. Különösen a tészék jártak elől jó példával. Itt is igyekeztek meggyőzni az egyéneket arról, hogy a fejlettebb módszerekkel való gazdálkodás megfizeti a fáradságot. S az egyéneket tanultak is a szövetkezetektől. Nemcsak műtrágyáznak, hanem a tavaszi talajelőkészítésben is nagyban alkalmazzák a jól bevált módszereket. Tárcsáznak, kultivátoroznak, hol, mi szükséges, hogy a mag gyomtalanított földbe kerüljön. Így jobb és több termés várható, s a talajművelés is könnyebb és gyorsabban végezhető.

Szép is a határunk, a búza már araszosan leng, a cukorrépa sorja megalvas-ható. De a kabaiak mindezek mellett valami olyat is termelnek, ami nagyban forradalmisította itt az életet. *Ma már 300 holdon művelik a rizst,* amiről valaha azt hittük, hogy csak a délszaki égtájak ringó veteménye. A kabaiak talán még ezt sem hitték, de ha valaki tíz évnéhány évvel ezelőtt rizstermelésre biztatta volna őket, jót nevettek volna. S ma rizst termelnek és még nem is olyan utolsót. A Keleti Főcsatorna ott ka-

nyarog lassan a határban, víziköbven lesz a rizshez. S egy-egy elhúzó vadkacsa már itt is oll-hatja szonját a Tisza vizéből. S ebben a szomjoltó vízben szépen fejlődik és busásan fizet a rizs. 1953-ban 24-26 mázsás átlagot arattak holdanként, s az idén sem akarnak kevesebbet. A rizsvetés már folyik is teljes tempóval, egyéneik, szövetkezetiek, egymást sürgetve vetelkednek, hogy ki jelentheti előbb a rizsvetés befejezését.

A kabaiaknak azonban nemcsak ez az erényük. Szeretnek teljes munkát végezni, és a tavaszi munkák hiánytalan ellátása mellett becsületesen helytállnak az élet más posztján is. Adó és beadás teljesítésében szintén elől járnak, s hogy a felszabadulási versenyben első lettek, abban nagy része van ezeknek az eredményeknek is. Munkát végző és tervteljesítő kedvük a felszabadulási verseny után sem lohadt a kabaiaknak. Május elsejére vállalták, hogy ugyanilyen szép és töretlen eredménnyel ünnepeleik, sőt még túlszárnyalják a felszabadulási verseny eredményeit is. *A kabaiak, amit vállaltak, meg is tartották.* Május elsejére felévi sertés, baromfi beadásukat teljesítették, vágómarhából meg már túl is léptek a vállalásukon. *Batizi Mihály, Gere Sándor* pedig letudták egész évi baromfi, sertés, vágómarha és tojás tartozásukat.

A többiek is erősen tartják a tempót. Nemcsak az elsősek miatt, hanem a páros verseny is sarkalja őket, amit a Debreceni Ruhagyárral kötöttek. Különösen ennek a szerződésnek történelme van, s a kabaiak úgy ragaszkodnak a verseny minden pontjához, mint jussukhoz, sajátjukhoz. A szerződést 1954-ben kötötték, az idén is megújították és még jövőre is folytatni akarják. Igaz, mi tagadás eddig még a ruhagyári viték el mindig az elsőseget, de most a kabaiak erősen fogadkoznak, hogy többet aztán nem maradnak másodikoknak. Mert ahogy ők mondják, *szegyen volna a megyei elsőség mellett másodok lenni a páros versenyben.*

Mi bízunk benne, hogy a kabaiak nem fogadkoznak hiába. Megcsinálják ezt a versenyt is olyan becsületes helytállással, mint ennek a 10 évnek a történelmének, mint ennek a tavasznak ezerszínű munkáját. Szív szerint, májusra készülően, avval a tempóval, mint ahogy a tavasz csinálja a forradalmat az életben, a határban.

A kabai emberekben, a kabai határban az életnek ma ez a forradalma zúg. Az útmenti eper-fákon sarjad a levél, a dűlőutakról álmosítóan lopakszik a szél.

Ok megígérték, hogy első lesznek, s ígéretüket eddig még mindig betartották. Most is, s az első májusi hajnal, mint mosoly csattan szét a határban, megcsodálva a bevetett földeket, a lányablakoknál pedig a májusfákat.

BODA ISTVÁN

Ünnepi jelentés

EGYEKRŐL

Az Egyekti Géppallos az 1955. évi munkáját olyan jó iramban kezdte, hogy minden reményük megvan ahhoz, hogy ez a géppallos a Hajdú-Bihar megyei pártbizottság felszabadulási serlegének megszerzésével kiérdemelt első helyét egész évben megtartsa.

Május elsejét a géppallos dolgozói tavaszi tervük 150 százalékos túlteljesítésével ünneplik. A jó munkaszervezés következtében, az erőgépek minden percét jól használják ki, s az egyénileg dolgozó parasztoknál a megyében legjobb eredményt elérve kötöttek gépi munkára szerződést. Csak egy jellemző példát említenek a géppallos munkalendületére. *Gordó István* brigádja május elsejére tavaszi terve 120 százalékos túlteljesítését vállalta, de már jóval túlhaladt a 200 százalékon. *Pócs András* traktoros 288 százalékos, *Andrási Ferenc* 269, *Bóta István* 261, *Tövisskes Sándor* 165 százalékos tervteljesítéssel bizonyították be, hogy érzik és tudják, milyen hatalmas jelentősége van a géppallosok munkájának a falu szocialista átszervezésében, a nagyobb élelmiszerbőség megteremtésében. *Az Egyekti Géppallosnak már keves a saját közege.* A *bal-mazujvárosi és nagyhelyesi határban is áubötörnek gépek, hirdette a jó traktoros munka diadalát.*

Kelet-Németországba szállítja a tükörpontyt az Ohati Állami Gazdaság

Az Ohati Állami Gazdaság Hajdú-Bihar megye felszabadulási versenye győztesei között van — megkapta a díszes elismerést. Ez a gazdaság a legjobb úton halad ahhoz, hogy az országban is az élenjáró gazdaságok sorába kerüljön. A gazdaság lényegében állattenyésztő gazdaság. *Pompás baromfi, sertés, szarvasmarha állománya van.* Az első nyenyedévben a főrészbaromfi tenyésztők 102 ezer tojást adtak a közfogyasztás asztalára, *Szobo Piroksa* tojástermelést tervét 125 százalékra teljesítette. *Kóti József* fogatos 202 és *Katona József* 228 százalékos teljesítéssel gyorsították a szántásvetés munkáját.

Túlteljesítették a tejtermelési tervet, de a malacozási tervet is.

A gazdaság a haltenyésztésben országosan példamutató. 600 holdas halastóban tenyésztenek pontyokat, s 2500 mázsát adnak közfogyasztásra. Igen nagy mennyiségű tükörponty ivadékot nevelnek. *Kelet-Németországba 50 mázsa halivadékot küldtek már ki, s a német szakértők kijelentették, hogy ehhez hasonló kiváló minőségű ivadékot még nem kaptak.* Az ohati tükörponty ivadékokból bőven jut a hazai tenyésztésre is, a tiszacsegei termelőszövetkezetek is rendeltek már tükörponty halivadékot halastavaik számára.

Új iskola Komádiban

Négy tantermes általános iskola építkezéséhez kezdenek hozzá még az idén Komádiban. Az iskola építésére mintegy egymilliókétszáz ezer forintot fordítanak. Ebből az összegből ez évben 700 ezer forintot használnak fel.

Kultúrotthont avat ma a Biharkeresztesi Állami Gazdaság

A Biharkeresztesi Állami Gazdaság dolgozói nagy lelkesedéssel készültek május 1-re, a világ dolgozóinak harcos sereg-szemléjére. Az állami gazdaság dolgozói ma avatják fel az 500 férőhelyes kultúrotthont, amely a járás egyik legszebb és legmodernebb kultúrotthona lesz.

A gazdaság minden dolgozója részt vett az előkészületekben. Rendbehozták az utakat, az épületek többségét kímészelik, a kultúrtermet képekkel, feliratokkal teszik szebbé és barátságosabbá. Az esti kultúr műsort a Biharkeresztesi Általános Iskola V. osztályos tanulói szavalattal, népi táncal és szindarabbal teszik színvonalosabbá. A DISZ szervezet tagjai is közreműködnek a kultúr műsorban.

BIRO IRMA DISZ újkát

Ujabb 16 mezőgazdasági szakkönyv jelenik meg a második negyedévben

A Mezőgazdasági Könyv és Folyóirat Kiadó Vállalat az első negyedévben 16 mezőgazdasági szakkönyvet jelentetett meg. A legnagyobb sikere *Dobi István*, az Elnöki Tanács elnöke „A parasztság jövője a szövetkezeti” című könyvének volt, amely sorra véve a termelőszo-

vetkezeti mozgalom időszerű kérdéseit, nagy segítséget nyújt a termelőszoövetkezeti elnököknek, a tagoknak és a mezőgazdasági irányító szervek dolgozóinak egyaránt.

A második negyedévben ugyancsak 16 új szakkönyv kiadását tervezik.

RÉGI, HARCOS MÁJUS ELSEJÉK

„Csendőrszuronyok villantak a fák között...”

Mindketten megették már kenyereük javát. Sok szenvedés, kínlás, börtön van mögöttük, de még mindig állják a sarat. Dolgoznak, erejükhez és képességükhöz mérten — becsülettel. Ez a munka az, ami élteti őket, ami nap, mint nap új erőt önt beléjük. Szabad levegővel szívhatják tele tüdejüket, immár tizenegyedik éve. Most mindketten a Gördülőcsapágygyár dolgozói. Még nevük is azonos, de csak névrokok s nem a munkahelyükön ismerkedtek össze. Ez az ismeretség régi keletű. Még abból az időből származik, amikor lopva osontak a Nagyerdőre, hogy a velük együttérzőkkel, idős tanítómesterekkel s a velük egyidős, harcos szellemű fiatalokkal töltsék a munkások nagy ünnepét, május elsejét.

Emlékeztében kutat, s valahol messze, az átkos multba néz Gönczi József géplakatos. Még most, évek, sőt évtizedek multán sem felejtett. Ahogy a mult hóhérről beszél, szemében fenyegető fények villognak — ebből látni, hogy nem felejtett, s nem felejt soha! Kezei még mindig ökölbe szorulnak, ha az átélte meghurcoltatásokra gondol, de pajkos mosoly suhan át arcán, amikor arra emlékezik: **hogyan járt túl nem egyszer a csendőrök, rendőrök, detektívek eszén.**

Csak úgy robban belőle a szó, amikor mondja:

— De azért akkor, azokban a nehéz időkben is csak kibomlott a vörös zászló! Akkor is ünnepeltünk május elsején! Akkor is kimentünk a nagyerdőre! Csak a körülmények, azok bizony mások voltak... Mások...

Este volt, a nagy ünnep előestéje. Göncziék akkor a Nyíl utcában laktak. Nem is feküdtek le. Vártak. Tudták, hogy figyeik őket. Az idős, de különösen a fiatal Gönczi, a vasas ifjú munkás volt gyanús.

Nevét már régebben beírták a „feketékönyvbe”. Hiszen ismerték hírét. 1922-ben — a képviselőválasztás idején — több vasas ifjú munkás, köztük a fiatal Gönczi József is Ondódra ment. A kismimizett paraszttal elegyedtek szóba, megmagyarázva nekik, hogy ne higgyenek az uraknak. A rend, az akkori rend kiváló őrrel megröghanták az ifjú munkásokat s lefogták közülük nyolcat. Bezárták őket az iskolába, s gyorsfutárt menesztettek Debrecenbe, azzal a hírrel, hogy **elfogtak nyolc veszedelemes kommunistát.** De Gönczi nem ijedt meg. Nem olyan fából volt faragva. Mögötte már — fiatal kora ellenére — volt egy jó iskola. A Tanácsköztársaság idején ezred főbizalmi, majd a katonai tanács tagja volt.

Csendre intette a fiúkat s valamennyien úgy tettek, mintha beleörödték volna sorsukba. A csendőrökre szükség volt, hogy a választásnál fenntartsák a rendet. A zár alatt jó helyen hitték a „lá-zítókat”. Azok viszont nem vártak türelmesen... Ellenkezőleg! Dolgoztak... Bon-tották a falat. Lassan lazulni kezdett a téglák s ki is emelték az elsőt. Ezután már gyermekjáték volt. **Mire Debrecenből ér-tük jötték, üres volt a kalitka.**... Ők jót nevettek a tréfán, a csendőrök pedig megnyúlt arccal mehettek jelentést tenni.

Ettől kezdve minden év májusa előtti napokon különös gondja volt az akkori rendszer urainak Gönczire. Igaz, előfordult néhányszor, hogy május elsejét a börtönben töltötte, de éppen azért vigyá-

zott később, hogy az ünnep előtt „le ne bukjon”.

Bent hát készülődött a család a másnapi ünnepre. Tudták, hogy nehéz lesz kijutni az erdőre, hiszen minden „gyanús” ember háza körül cirkáltak a detektívek. Az ifjú Gönczi felöltözött. Ugy készült, mintha esküvőre menne. Izgatott volt, nem tudta, sikerül-e terve. A piros nyakkendőt felkötötte, piros zsebkendőt csúsztatott a zsebébe s a rövid nyelű vörös zászlót kabátja alá csúsztatta.

Az idő ólomlábon járt. Lassan mászott a mutató előre, de amikor már túlhaladt az éjfél jelző tizenkettesen, Gönczi József eldobta parázsló cigarettáját, s lassan, óvatosan kiosont a sötét utcára. Széjjelnézett. Jó ideig sötétben ült odabent, így hát nem kellett várnia, amíg szeme hozzá szokik a sötétséghez.

Figyelő szeme! nem vett észre semmit, de füle az utca végéről halk neszt fogott fel. Meglapult. Várt. Nem akart feleslegesen kockáztatni. A neszt egyre közelebből hallotta, de a sötétben még mindig nem látott senkit. Egyszerre, alig húsz méterre tőle gyufa lobbant. A titokzatos éjjeli vándor rágyújtott. Az apró gyufaláng elég volt ahhoz, hogy megismerje az egyik „hekus”-t. Még a lélegzetét is visszafojtotta. Nem magát, a zászlót féltette. A vörös zászló nem kerülhet ennek a kezébe... Hiszen a legnagyobb megtiszteltetés volt számára, hogy május elsején ő lengetheti meg a vörös zászlót a langyos májusi szélben. Kincset jelentett a zászló, amit meg kell védeni.

Még a lélegzetét is visszatartotta, hogy valahogy el ne árulja magát. Egyszerre közelebből érezte a cigarettafüst szagát s már ki tudta venni jól a lassan, óvatosan közelgő alakot. Már ott állt a ház sarkánál, de mégis megfordult s ugyanolyan lassan és óvatosan indult visszafelé.

Felsőhajtott. S most már ő is megindult, lopakodó léptekkel, de ujjongó örömmel szívében. Vitte a zászlót, egyre távolabb jutott házuktól és a detektívtől — s nem sokkal később már a nagyerdő fái között volt, a megbeszélte helyen. Ő volt az első, de utána szinte perceként jöttek a többiek. Mire a hajnal fénye biborpirral színesítette be az eget, öregek és fiatalok vídám mozgalmi dala üdvözölte a május elsejét.

Örömük nem tartott sokáig... Csendőrszuronyok villantak a fák között. Bekerítették őket. Egyeseknek sikerült átvágnia magát, de sokan a börtönben kötöttek ki. Ezeknek már túl sok volt a „füllük mögött”. Izgattak az akkori rendszer ellen, hogyne lettek volna hát veszélyesek? De a „lebukottak” helyét mindig újak foglalták el. Jöttek helyettük mások és egyre több!

A csendőrszurony sem tarthatta őket vissza attól, hogy megünnepeljék minden évben május elsejét.

— Igen, ilyenek voltak az akkori májusok — mondja sóhajva Gönczi elvtárs. Gönczi András, a névrokon, a régi harcostársa csak bólint rá egyet helyeslően, mintha mindezt ő mondotta volna el.

Ezek az emlékek filmszerűen pergették le előttem is a mult eseményeit, de annál kellemesebb volt utána az ébredés a mára, a boldog jelenbe.

Némeli Eva

„Soha, de soha nem felejttem el...”

Régi és új májusok!... Igy szól a kü-lönség egy évtizede...

Huszonhat-huszonhét esztendeje annak, amire emlékszem, hogyan ünnepeltük május elsejét. Iskolások voltunk, s mint virgonc gyermekek, azon versenyeztünk, hogy ki hoz szebb és nagyobb öl virágot a tanító úrnak. Ki tud közelebb férközni hozzá, s ki tudja szebben díszíteni a tanulótérmet. S vártuk a hatást... Mit mond a tanító, ha belép, reggel, tanítás kezdetekor? Szinte

szorongott gyermeki szívünk a boldogságtól,

hogyan most milyen jót tettünk? Semmi nem történt. Ugyanúgy, mint más hétköznapokon folyt a tanítás, vallás, számítás, olvasás. Ennyiből állt a májusi ünnep. Ün-nep?! Nem is úgy vettük, mint ünnepet, hanem csak mint szokást... Csak a kis Balogh fiú sirt... Mert tegnap hajnalban elvitték az apját...

S egyszer csak kezdtem a legénykorba lépni. Tizenhat-tizenhét esztendő voltam. Akkor már válogatta szemem és izlésem, hogy melyik lány tetszene nekem. Így voltunk sokan. Dehát ki veszi komolyan a festékes nadrágú asztalosinást, a kormosképzű kovácsinást, a toprongyos szabót, a mezít-lábos susztert, a cingár hentest, akik akkor, mint suttyó gyerekek, egy bandába tartoztunk. Az ilyen magunkfajta inas-fattyút nem fogadták el még udvarlónak sem. Pedig, pedig titokban mégis csak szerettünk valakit. Egyik inas ezt a lányt, a másik amazt. Es, hogy májussal nyílik a szerelem is, így hát bennünk is tótágast állt, s azon törtük fejünket, hogyan tudhat-ná meg a lány, hogy tetszik nekünk.

Mi lehet legalkalmasabb nyilatkozásra, mint május elseje. Terveztünk mi éjjeli zenét, ajándékot, de hát sokszor tizónknak sem volt egy pengője. Vajon miből vásároltunk volna? Maradtak a fűzfagallyak, és kertben — ha nyíltak már akkor — a virágok, azt loptuk, vittük a lánynak kapu-féljára. Persze az nem volt baj, ha nem tudta, hogy kitől kapta a május gallyat, csak az volt a fontos, hogy mi vittük. No, de hát nem ilyen egyszerű volt az, mint ahogy így elmondja az ember. A májusfát hordozó legények után hajtóvadászatot rendeztek a csendőrök. Lopva, titokban, mint úzótt vad, úgy kellett kertről-kertre járnai, utcáról-utcára bujkálni, mert ahogy Hor-thyék akkor kitalálták:

három ember nem állhatott meg beszélgetni az utcán.

Hát még tíz veszedelmes (!) inas?! Hej, pe-dig mi még nem tudtuk, hogy ez a május elseje nemcsak a májusfák ünnepe. Mégis félték tőlünk. Pedig milyen kínlás árán szedtük sokszor a szép fűzfagallyakat. Volt úgy, hogy belepotyogtunk a Kis-Tisza hi-deg vizébe.

Mikor katona voltam Debrecenben — 1941. május elsején — mint addig minden május elsején, katonának a kaszárnyán ki-vül jutni elképzelhetetlen volt. Együtt-tartást rendeltek el az egész országban. Hogy mi volt ez az együttartás? Együtt tartották az „angyalbőrbe bújtatott” mun-kás, paraszt fiatalokat, fegyverrel a kéz-ben, hogy ha valahol lázadás törne ki, má-jus elsejét mernének ünnepelni agyarak munkásai, bennünket küldenek majd elle-nük, velük szemben, útjukat állni és talán sortűzre is parancsot adnak, hogy meg ne csorbuljon az úri rend! Három napig se ki, se be a kaszárnya kapuján, kivéve a tiszt urakat.

S egyszer csak mégis bekövetkezett, ami-től félték az úri birtokosok, a nagykereske-dők, a gyárosok, az alispánok, főispánok egész rothadt rendszere. 1944-ben felsza-badult a táj, s 1945. tavaszán az egész ma-gyar föld. Pozdorjává zúta a hős szovjet hadsereg ezt a velejéig rothadt, kizsák-mányoló rendszert. Új tavasz fákadt tíz év-vel ezelőtt. Új búrzdába akadt az eke. Akkor nem is láttuk, hogy mire vagyunk

képesek, ha a miénk a tavasz, a nyár, a tél, ha miénk ez a föld, amelyen élünk, a gyár, amiben dolgozunk.

Fiatalfalusi párttitkár voltam. Minden erőmet arra összpontosítottam, hogy végre

itt van az első szabad május elseje,

s végre hád tudjam meg én is, meg az egész falu népe, hogy mit jelent ez a nap. A Nemzeti Bizottság a kommunista párt javaslatára úgy határozott, hogy olyan má-jus elsejét rendezünk, a kunok erdejében, — Tiszacsegén — amelynek híre és hangja betölti a hetedik határt is. Elhatároztuk, hogy ezen a május elsején avatjuk fel há-lánk jelét, az elesett szovjet katonák em-lemkővét. A magunk módján és az adott lehetőségekhez mérten hozzáálltunk mara-dandó emlékoszlopot készíteni. Apámmal együtt szívünket, lelkünket öntöttük bele ebbe a betontömbbe. Márványtáblával a hátamon kerékpároztam be Debrecenbe, hogy hozzáértő kézzel emléksorokat vése-ssek a fehér kőlapba.

Terméskő alapon ott áll ma is ez az egyszerű kis emlékmű. Annyi ember talán soha nem volt egyszerre a falu közepén mint ezen a verőfényes, zöldbe és virágborult gyönyörű, igazán szabad május elsején. S ekkor én adtam parancsot sortűzre fel a zenit felé, örök tiszteletűl az elesett szovjet hősök emlékének. S miközben le hullt a lepel, — elmondtuk messzeszárnya-lóan, hogy miért ünnepelünk 1945. május elsején ilyen szabadon, ilyen felemelően, ilyen gátlás nélkül. Láttam nagyon sok fér-fit sírni. Hiszen nagyon sok ember már sa-ját földjén elvetette a krumplit, a tengerit. A Radákék és a kun kulákok földje az egykori nincstelenek kezén volt már. S mi-közben folyt az ünnepély, kint a tölgyfa-erdőben, sok-sok kondéban kilenc-tíz mar-ha húsa főtt, fánkot sütöttek az asszonyok, leányok. Vendégségre készültünk. Megven-délni az egész falut. Délután két óraker indult a menet a majálisra. Es a csegei nép apraja-nagyja gyülekezett. Egyszer több és egyszer több ember sorakozott a felvonulók után. Egyezer... kétezer... három, négy, majd ötezredik ember is már a sorban állt, s hangzott, hangzott az Internacionálé s a Marseillaise. Szinte hihetetlen volt, hogy ily gyorsan megtanulta ezeket a melóia-akat a falu népe.

Mentek, mentek, mentettek az emberek, gyermekek, leányok, legények, asszonyok és idős férfiak, ezrivel és ezrivel. Senki nem állta útját ennek az áradatnak. Hőmpö-lyögték, át a holt Tiszán és megszállták a legszebb ligetet, ahol csak valaha az urak üdülhettek. Honfoglalás volt ez — a honfoglaló parasztlak vették birtokukba a szabad levegőt, a végzetlen nagy erőt és ezt az egész tájat, amit a szemünk be-lát. Egyszer csak felhangzott a falubeli Weinstock Miklós — azóta világhírű opera-énekes ajkán — „Almodó Tiszapart, Szíve m, lelke m odahajt...” és messze, messze zengett e dal, mindenki énekelni kezdett.

Zengett harminc szál cigány szárazfája...

Ezt soha, de soha nem felejttem el...

Es egyre szebbek lettek a többi május elsejék. A második, a harmadik, az ötödik és milyen lesz ma a tizenegyedik. Nekem egyre szebb, s egyre felemelőbb. Ma tesz fogadalmat a második gyermekem, ma avatják pirosnyakkendős úttörővé, ma mondja el, hogy minden tudásával, szív-vel, és erejével drága hazájáért tanul.

Ünnepeljük a tizenegyedik május else-jén, szabadon, vidáman, boldogan, jóked-vel, önfeláldozóan. De ne felejtjük el a régi, szomorú, keserű májusokat, mert akkor nem tudjuk megbecsülni ezt a maít.

FABIAN SANDOR

Éljen a magyar néphadsereg, függetlenségünk, szabadságunk, békénk védelmezője!

SOK HÜHÓ SEMMIÉRT

(SHAKESPEARE A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN)

Móricz Zsigmond találó népi kifejezéssel összemelésnek nevezi, amikor két kevély fiatal a biztató jó szó összehoz egymással.

A szónak, közvéleménynek nagy hatalma van, nemcsak költ, de oldoz is. A pletyka, rágalom, gyanakvást szül, a gyanakvást elfogulttá varkít — és ettől már csak egy lépés a tragédia. Shakespeare nagyszerű vigjátékai a komédia és tragédia határán állanak. A Sok hühó semmiért remek példája annak, hogy a határok mennyire elmosódhatnak: nem csupán a párhuzamos cselekmények: Benedek és Beatrice szerepelt párvialála, Hero és Claudio nőnyra futott rajongása között. A tragédia ott kísért mindkét pár lépéseiben. Persze, az mulatságos, hogy Benedek a felszarvazástól retteg, de mélyesen tiszteltre méltó függetlenségének, a nőkről alkotott képének védelmezése, mulatságos Beatrice szellemes hadakozása, de mindez miért? A nő emberiségének védelmében egy olyan korban, amikor a nő az utolsó föbbágnál is kiszolgáltatottabb. Ez a méltó ellenféllel szemben meghátrálást, kíméletet nem ismerő lány első tud lenni szerelmi odaadásban, s vaskos szójátékai olyan nemes tisztaságot lepleznek, mely nem engedi, hogy akár Hero ártatlanságában is kételkedjék.

A darab komolyságát nemcsak a jellemek és ügyük komolysága biztosítja, hanem a cselekményé is.

Mi okozza a bonyodalmat? Leonato, barátival, Don Pedroval és Claudioval „összemelési” Benedeket és Beatricet, ugyanakkor Don Pedro Arragonia hercegének öccse, János gróf, törvénytelen származásának minden átkával rágalmatokat terjeszt Leonato lányáról. Heroról, Claudio jegyeséről. Claudio a hírnek (akár a hiszékeny Othello) nem jár nyomába s megbosszulja jegvesét.

Nem véletlen az, hogy a darab és rendezés súlypontja nem Hero és Claudio kapcsolatán, hanem Benedek és Beatrice párvialalán nyugszik. Benedek és Beatrice a felelőtlen összemelés nélkül is egymásnak született pár. Az összemeléső Leonato viszont nevetéses, léha öreg számár, akinek pillanatnyi kétségbeesését sem tudjuk komolyan venni (Bánygyörgyi Károly játéka egyik érdeme). Don Pedro herceg egyikük jellem, Claudio nemkülönben. Számukra a szerelem időtöltés, szórakozás. Claudio könnyen pótolja Herot báukivel, s Leonato addig izetlenkedik felelőtlenül, míg a lánya, Hero esküvőjével rá nem fizet. Az ő világuk, a mániákus, szorongásokkal gyötört, minden egészségest

gyűlölő intrikussal, János gróffal együtt beteg, léha, felelőtlen világ. Mennyire kimagaslik közülük Benedek és Beatrice alakja, akik éppen felelősségüket nem akarják olcsón adni!

Claudio és Hero heppelendes szerelme nem nyugtatja meg a nézőt, legfeljebb megbocsátja a szerzőnek. Itt sem marad el a vidám kép shakespeare-i kontrapunktja: az őrség. Ok mindvégig halálos komolyan statisztálnak uraik léhaságához, de ebben a komolyságban ott van a „az uraknak mindent szabad” kegyetlen paródiája is. Amott: a nevetés mélyén tragédia, itt a szolgálai fejelemben: gúny, neveltség swifti méreg annak, ha egy természetes emberi környezetben a meghunyászkodást még a gőg, rangkóróság, majmolás s hiúság tetőzi.

Nógrádi Róbert vizsgarendezése jól értelmezte a darabot. Egységbe hozni a szálakat, egységbe a változó színeknek nem könnyű feladat. Egyrészt kötelez a színpad sokszor iskolás törvénye: színészeink geometrikusan pontos elhelyezése, másrészt ott van a telt-pótló nyelv, mely anélkül, hogy különösebb testi mozgást igényelne, pompás-szócátákban gördíti a jelleményeket. Hiba akkor csúszott be, ha az előbbi mereven alkalmazta (pl. az első színben, a herceg felvonulásokor), s amikor a darab második részében színészeink erősen magukra hagyva saját intencióikra maradtak (a tempom-jelenetben pl., ahol Andaházy és Soós ide-oda futkározása hitelrontó). Kitérő a sok kacagást kiváltó ötletes zeneparódia, de egyébként vásári színvonalú: sír-jelenet. Hosszú, fölösleges, olcsó. Nagy érdeme Nógrádnak, hogy igyekezett száműzni a primitív bohózáti trükköket. Márkus László nagyszerű Galagonya-alkatása mutatja, hogy más eszköz is van a nevetetésre.

Itt mindjárt meg is állhatunk. Márkus most szabadult meg először teljesen affektálásra hajló modorosságaitól. Otromba, urakhoz dörgölőző, közönséges volt, ahogy kellett. Sikerét csak fokozta a kitűnő Zakar mester maszkja. (Arra azonban nem volt szükség, hogy az utolsó felvonás első színében a herceg vállára támaszkodjék. Ez banális eszköz, kizökkent a darabot.)

Soós Imre hosszú stagnálás után most nagyot lépett előre. Benedek jellemének minden árnyalatára talált hangot, gesztust, mimikát. Volt nyegle, kölyökösen sértett, gyanakvó, komolyat játszó, érzelmes, önfeledt, álmodozó, szenvedő. Milyen nagyszerű az ingadozása a II. felvonásban (3. szín), első jelentkező érzései nyomában, s milyen a rim-próbálgatásban, s mindvégig, ahogy élt, hogy játszott, hogy ember volt, elhíthető. Csak a tempom-jelenet kívánt volna több fe-

gyelmet s kisebb hév mellett talán az artikulációs zavarok is szünnének.

Soós játékmódorának remek partnere Andaházy Margit. Nála a szellemesség életrekap, vág minden szava.

Ebben a szerepében nagyon otthon van és mennyit javult még a bemutatató után.

Eltűnt az utolsó két felvonás kidolgozatlansága, nem egyszer bántó nyersesége. Ha benne az elementáris erő, a zátekosság rokonszenves, a másik szereposztásban Gyurkovics Zsuzsa szellemessége nemesebb, mélyebb átélése példás. De példás beszédkultúrája is. Gondossága néhol már iskolás páthosszal vegyült, ami valószínűleg a kevés próbának az eredménye. Finomsága, de nem nőies kacérságnélküli nyugalma ellentéte volt Soós elevenségének. A kontraszt így is érdekes. Halasy Marika (Margit) az „Andaházy-iskola” életrevaló, kedves neveltje, Csáki Magdával együtt beillett a verbó olasz miliőbe. Orkényi Evának (Hero) Shakespeare nehéz feladatát adott: a jelenlévő némaságot, Szeld, naiv — szerelme, Claudio (Mensáros) rajongásához illő. Mensáros László szerepe a gyengén motivált Shakespeare alakítások közül való, de kultúralt művészetével elhíthetővé tette, mert elfogult felindulásában, álmodozásában, könnyelműségében is emberi maradt. Angyal Sándornak egyik legjobb alakítását láthattuk (Don Pedro). Egyszerű, méltóságos. Uralkodó, aki környezetének léhaságában is szívesen osztozik. Major Pál a magányos sértett ember gyűlölködésével valóban külön szín volt, meggyőzően ellenszenves.

Selmeczi Mihály (Antonio) sokszor kölyökös, a kellenél, bár Andaházyval, Soóssal, Márkussal, Novákkal együtt a közönség szívesen megtapsolta. Leonato ismét új változat Bánygyörgyi Károly művészetében. Tökéletlen öreg fickó, akinek még a szenvedésében sem lehet hinni s éppen ez az átlátszóság volt igen jó alakításában. Solti Bertalan Zablepny szerepében mintha idegenül mozgott volna a színpadon. Novák István Faszén alakításában sokszor a burleszkig elment. Zelenai, Hortobágyi, Szedő, Thuróczy Gyula, Bán, Nagy Béla jó rendezéssel alkalmazkodott az egyenletes játékestilushoz. Siki Emil díszletéinél láttunk már sikerültebbeket. Blum Tamás zenéje, mint R. Bartha Sára koreográfiája megfelelő kiegészítést adott hagyomány és mai elemek találkozásával.

A darab egészében nem a legjobb Shakespeare bemutatatók közül való, különösen a technikai nehézségek s elhagyható részletek teszik kissé vontatottá, — de a derűje, elevensége a közönség tetszését gyakran tapsokba oldotta.

Koczogh Ákos

BODA ISTVAN:

Májusi emlékeztető

Emlékezni hej ma is kell még a régi, régi májusokra, mikor a szélben piros vérrel tüzelt a sok, sok mályva bokra, mikor a sápadt alkonyokban kigyúlt a ház, s meghalt az álom s a forradalom végig dermedt ezen a bús, kósza világon.

Emlékezni hej ma is kell még a csendes szomorú mezőkre. Kapásokra és kaszásokra, az akácerdős temetőkre, a sírokra, a pipacsokra, melyek itt mindig, mindig nyitlak megőrizni már mindörökké a mi felcsukló jajainkat.

Emlékezni hej ma is kell még a titokban vitt májusfára. Titokban vitte, aki vitte, titokban várta, aki várta, titokban őrizte, ki kapta s mire a hajnal fénye csattant, újra csak az akácok álltak lecsüggedt, szomorú csapatban.

Emlékezni hej ma is kell még kik álltuk, bírtuk daccal, göggel, százszor harcolva a halállal és ezerszer a temetővel, a szelekre mik szerle fújtak bűnnel és nyomor szaggal telve, míg szívünkben egy sebb, jobb Május már hiraodját ünnepelte.

Es emlékezni ma is kell még nem alkuvón és nem feledve. Emlékezni hej ma is kell még a vérrel írott ünnepekre, a vértől azott hajnalokra, a régi, régi májusokra, míg határainkban pirosan nyílik a sok, sok mályva bokra.

Nem feledünk, mindent megőrzünk, tudjuk, hogy léptünk ki a napra. Nem feledünk, mert így érhetünk naponként mind, mind magasabbra. Szabadon hozzuk májusjainkat s akinek visszük: büszkén nézze, nem tilok már, benne virágzik szerelmünk szabad leánysege.

Ezernégyszáz úttörőt avatnak ma a Stadionban

Kedden és szerdán délelőtt hangos volt a nagyerdei Stadion a legkisebb úttörők előkészületeitől. A város minden úttörőcsapata elküldte III. osztályos kis pajtsait. Szerdán 11 század fejelmeztett pajtsa vonult be a Stadion két kapuján zenezőre. A főpróba sikerült.

Készülnek az idős úttörők is: diszszázzaddal köszöntik nagy ünnepünkön a dolgozók tizezeit és újonnan avatott társaikat. Ma délelőtt 11 órakor avatják ünnepélyes keretek között a tízéves kis úttörőket.

Meghalt Dr. Tóth Dénes

Dr. Tóth Dénes, a debreceni Zeneművészeti Szakiskola tanára április 30-án hajnalban agyvérzés következtében meghalt. Dr. Tóth Dénes 1908. november 25-én született Budapesten. Főiskolai tanulmányai befejezése után állami ösztöndíjjal Rómába utazott, ahol egy évet töltött. Respighi olasz zeneszerző tanítványa. A budapesti Állami Operaházban korrepetitorként működött. Ott mutatták be Csokonai „Dorottya”-jából írt „Dorottya” című táncjátékát.

Dr. Tóth Dénes zeneszerző volt. Több zenei vonatkozású művet írt. „A magyar népszin-

mű zenei kialakulása” című műve megjelent, most rendezik sajtó alá a „Hangverseny kalauz”-át és Erkel Ferencről szóló művét, amelyek még ez évben megjelennek. Dolgozott a Nemzeti Színház, a Zeneművészeti Főiskola és a Műgyetem könyvtárában, valamint a Színház és Mozi szerkesztőségében. Élete utolsó két esztendejében a Néplap zene-kritikusa volt. Dr. Tóth Dénes-sel értékes embert veszített el a zenei élet.

Temetése kedden déli 12 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából.

Tíz éves

A MAGYAR RÁDIO

Ma tíz esztendeje annak, hogy a fasiszták által elpusztított Magyar Rádió 1945. május elsején újból megkezdte adását. Szabad hazánkban szólt meg végre az a Kossuth adó, mely a háború éveiben külföldről sugározta műsorát az elnyomott magyar néphez, s százezrekben éltette éveken keresztül az új Magyarországot meg születésébe vetett hitet.

Az egérfogóba került fasiszták hordák 1944 telén Budapesten ostrománál a magyar rádióról sem feledkeztek meg romboló tevékenységük közben. A felszabadulás után a használat-

talanná vált rádióközpontot azonban alig egy-két hónap alatt rendbehozta a főváros újjáépítéséért önfeláldozóan dolgozó munkásoktól. És ma tíz éve, az első szabad május elsején megkezdte munkáját a nép szolgálatában a Magyarországnak a dolgozók Magyarországnak rádiója. Szórakoztató, tanító tevékenységével az elmúlt évek alatt méltán kiérdemelte a magyar nép szeretetét, megbecsülését a tízedik születésnapját ma ünneplő Magyar Rádió, amelyet a Tiszántúli fővárosából, Debrecenből szeretettel köszöntünk.

Nagy tetszéssel fogadták a cannesi filmfesztiválon az „Aggtelek” c. színes dokumentumfilmünket

Pénteken délután vetítették a cannesi filmfesztiválon az „Aggtelek” című színes, népszerű, tudományos filmet. A bemutatató a nézőközönség élénk tetszéssel fogadta, vetítés közben többször hangzott fel a taps.

A cannesi filmfesztivál műsorán ma délután 4 órakor kerül sor a „Liliómfű” bemutatására.

Éljen a DISZ, a magyar dolgozó ifjak és leányok szervezete, a párt legjobb segítő társa!

SPORT

Újabb vereséget szenvedett a D. Törekvés

Szegedi Haladás-D. Törekvés 3:0 (2:0)

(Tudóstírókól.)
Több mint egy hónappal ezelőtt győzött utoljára a D. Törekvés — a Huskóci Törekvést verte meg idehaza, a Stadionban. Azóta a debreceni szurkolók nem örültek a Törekvés győzelmének — és még ami talán ennél is súlyosabb bizonyíték a debreceni együttes gyenge szereplése — március 27-e óta még gólt sem rúgott a D. Törekvés.

Tegnap, a Szegedi Haladás elleni mérkőzésen lett volna a gólvésére lehetőség, hisz annyi helyzete volt a csapatnak, mint azelőtt egyetlen mérkőzésen sem. A Törekvés csatárok lövésdaráncában azonban teljesen esődot mondtak, még két-három méterrel sem találtak be a hálóba. — betájt ellenben a vendégsapat, háromszor is — és 3:0 arányban győzött, holott a helyzetek alapján legalább 1-2 gólos debreceni győzelem szülehetett volna.

Mikor a vereség okát keressük, tárgyilagosan meg kell állapítanunk, hogy a sok sérült miatt már hetek óta nem tud a D. Törekvés a legjobb csapatokkal küzdeni. Sérült Domán, Szabó, Mészáros — és tegnap, már az első félidő elején Kovács, ez a csapaszív játékos is megsérült — és csak statisztáit — így az emberrel játszott a D. Törekvés. Arról nem beszélve, hogy Csülögh is hetek óta „erzi” a labát, sőt tegnap a második félidőben Csatlós is könnyűen sérült szenvedett. Még sem a csapat tartalékosai voltak a Szegedi Haladás ellen sem a baj, hanem inkább az, hogy Papp ismét formán kívüli védett — és mindhárom gólt benne volt, valamint az, hogy a támadóorosi hiába dolgozott ki sok helyzetet, nem tudták a csatárok értékesíteni meg a legsebbe akciókat, nem tudták befejezni a gólokra ígérték támadásokat. A csatársor volt ismeretlen a hálóba, a súlyos vereségnél.

Mi történt a 60 perc alatt? Már a mérkőzés látogatottságán észrevettük volt, hogy az utóbbi hetekben rosszul szerepel a D. Törekvés. Az elmúlt évben az NB I-ben szereplő Szegedi Haladás ellen alig nevező volt jelen, holott olyan szép időben került sor a találkozó lejátszására, hogy még az NB II-es nézőcsúcs is megdöbbenhet volna, ha nem szenved sorozatos vereséget megelőzően Debrecen reprezentatív csapata.

Sóos szipjére így álltak fel:
Szegedi Haladás: Mészáros — Farkas, Csülögh — Baráth, Zalár — Poltyás, Cziráki, Rábai, Gilicz, Rózsavölgyi.
D. Törekvés: Papp — Csatlós, Kovács, Csülögh — Simonyi, Nótás — Komlósi, Zilahi, Fekete, Jobbágy, Asbóth.

Fekete hatalmas lövése volt a mérkőzés első eseménye, majd a másik oldalon szorongatott helyzetben Nótás és Kovács mentett. A 8. percben született meg a szegediek vezetőgóljá. Rábai a pályájáról hosszú labdával indította el Giliczet, szu Kovács vett lidőzöbe. Mintegy 20 méterre a kaputól a szegedi csapat lövése szánta el magát, a lapos labdára Papp későn vetődött és az akadálytalanul jutott a hálóba. 1:0.

GYŐZT BP. HONVÉD, BP. KINIZSI, CSEPELI VASAS ÉS A SALGÓTARJANI BANYÁSZ

Az NB I. tegnapi lejátszott mérkőzéseinek eredményei:
Bp. Kinizsi-Győri Vasas 6:1 (6:1). 45 000 néző. Góllövők: Orosz és Kertész 2-2, Fenyvesi és Láng, ill. Palotás.
Bp. Honvéd-Bp. Vasas 3:1 (1:1). 60 000 néző. Góllövők: Baboicsai, Czibor, Bozsik, ill. Csordás.
Csepeli Vasas-Vasas Izzó 1:0 (1:0). 2 000 néző. Góllövők: Keszthelyi.
Salgótarjáni Banyász-Dorogi Banyász 2:1 (1:1). 5 000 néző. Góllövők: Nagymajdon és Csaburka, ill. Varga.

DEBRECEN MAI SPORTMŰSORA LABDARUGÁS, Nagyerdei Stadion

5 óra: D. Kinizsi-Hajdúszoboszló Szpartakusz. Megyei bajnoki mérkőzés.
ASZTALITENISZ. Dohányipari Technikum, este 6 órakor: D. Bástya (volt Petőfi)-Bp. MAHART OB. női mérkőzés.
KÉZILABDA. Nagyerdei Stadion, 1 óra: D. Bástya-Békéscsaba. Eptők női OB mérkőzés.
SAKK. Kossuth Lajos Tudományegyetem fél 4 óra: A. D. Haladás vállam-feladványfejtő versenye.

HÉTFŐ LABDARUGÁS, Nagyerdei Stadion, egyenleg 5 óra: Törekvés váll-Vasas váll. — 11 óra: Néplap-DISZ megyei bizottság.

KÉZILABDA. Postás pálya, 10 óra: Férfi és női csapatok villámturnája.
ROPLABDA. Szabadság üdülő (volt VAOSZ), 9 óra: Nyolc férfi-csapat villámturnája. — Vörös Meteor pálya, 9 óra: Nyolc női csapat villámturnája.
KERÉKPÁR. 100 km-es országúti

Ennél az akciónál sérült meg Kovács, aki balszéle állt, Csülögh hűzódott helyére, Fekete lett a ballátvéd. Nemsokra rá, Asbóth a szegedi védelem hibájából elfutott, a 16-osról leadott lövése a kapus kezében kötött ki. Egyenlítőni lehetett volna — Ezután a helyzetek egész sora adódott a Törekvés támadói előtt. Asbóth, Zilahi, majd 2 méterről Jobbágy, aztán Kovács hagy ki nagyszzerű helyzetet. A 25. percben Nótás mintegy 30 méterre a kaputól kezdte, a megítélt szabadrúgást Vass lökte ugyanodra, ahová az első gólnál Gilicz. 2:0. Papp ismét hibázott. Továbbra is a Törekvés volt helyzetben. Komlósi szépen elfutott, de a kapus kezébe lőtt, végül a 41. percben Zilahi hibázott.

Szűnnet után, mintha megadták volna sorsát a debreceni együttes. — Helyzete is kevesebb adódott a csapatnak. A 7. percben Simonyi megsérült — hosszú perceknek keresztül a pálya szélélt ápolták. A közönség egy része már a 20. percben elindult a pályánál — az erőlen támadásokat zavartan nem bíva a csapatban. A 25. percben esett a mérkőzés harmadik és egyben utolsó góljá. Védemi hibák után Poltyás közelről a hálóba lőtt. 3:0.

A Szegedi Haladás ellen elszenvedett vereséggel az NB II. táblán újabb lépést tett a D. Törekvés — lefelé. Még egy-két esetleges vereség — és a kiesők közé kerülhet a D. Törekvés. Ezt feltétlenül meg kell előzni. A Törekvés játékosait sokkal lelkesebb játékok vár Debrecen sportszerető közönségét!

A mérkőzésen a Szegedi Haladás biztos győzelmet szerzett — holott védelmet igen könnyen át lehetett játszani. Egy kemény, erőlyes és egyteljes, jól lövő és jól irányító közönségtárral a szegediek ellen győzelem szülehetett volna. A szegediek közül Vass, Baráth, Rábai, Cziráki és helyenként Rózsavölgyi tetszett. A Törekvésből Csülögh és Jobbágy mozgott az átlagnál jobban. Simonyi lelkesedése is dicsérhető. A csapat leggyengébbjei: Nótás, Komlósi, Zilahi, Asbóth és Papp.

Az NB II. Keleti csoportjának többi szombaton lejátszott mérkőzéseinek eredményei:
Salgótarjáni-Gödöllő 0:0. Bp. Szikra-Bp. Vörös Meteor 2:2. Percecs-Kecskemeti Honvéd 1:1. Kecskemeti Dózsa-Kistext 1:2. Bp. Törekvés-Nyíregyháza 3:0. Miskolc-Ozdi Vasas 4:0. A bajnokság állása:

	1. Bp. V. Met.	2. Gödöllő	3. Szeged	4. Bp. Törekvés	5. Salgótarján	6. Cegléd	7. K. Honvéd	8. Ozd	9. Kistext	10. Debrecen	11. Bp. Szikra	12. K. Dózsa	13. Nyíregyháza	14. Miskolc	15. Percecs	16. Békéscsaba
	10	8	1	1	33	10	17									
	9	7	2	—	23	7	16									
	10	6	4	—	18	7	18									
	10	6	3	1	18	7	15									
	10	6	2	2	15	11	14									
	9	3	3	3	18	22	9									
	10	3	3	4	12	15	9									
	10	2	4	4	14	18	8									
	10	2	4	4	6	10	7									
	10	2	4	4	9	10	7									
	10	2	3	5	14	17	7									
	10	2	3	4	7	13	7									
	10	1	4	5	9	19	6									
	10	1	4	5	9	22	6									
	9	1	7	6	17	3										

verseny. Rajt 8 órakor a nagyalomás előtt, cél a Deák Ferenc utcán.

KOSARLABDA. Törekvés sportcsarnok, 14.20 óra: D. Eptők-Nyíregyházi Kinizsi (f). 15.30 óra: D. Törekvés-D. Haladás (f). 16.30 óra: Járnyajviti-D. Dózsa (f).
SAKK. Hunyadi utcai vasutas szeknyában, 9 óra: Villámturna.
ASZTALITENISZ. Sas u. 4. szám fél 10 óra: D. V. M. Nemzeti Bank-Bp. MAHART női OB mérkőzés.

NÉPLAP

A Magyar Dolgozó Pártja Hajdú-Bihar megyei Partbizottságának lapja
Szerkesztő: a szerkesztő bizottság
Felölő kiadó: BARCZI GYULA
Szerkesztőség:
Debrecen: Főnyafusszi tér 10.
Terjesztik: a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlapkészítő postahivatalok. Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknel.
Havi előfizetési díj 11. — Ft. Szabadság Lapnyomda. Debrecen.

KÖSS SERTÉSHÍZLALÁSI SZERZŐDÉS!

Jó vételárát, előlegét, mennyiségi prémiumot, biztosit az Allatforgalmi Vállalat. Átvételi árak 1955. VIII. 31-ig 126-140 kilóig 20 Ft. 141 kilótól 22 Ft. Előleg állandarabonként 400 Ft. Mennyiségi prémium 5-20 darab átadásánál kilónként 80 filler, 21 darabon felül 1 Ft. Prémium elnyerésére járulhatnak. Keresse fel az Allatforgalmi Vállalat helyi megbízottját. — Köss serteshizlali szerződést.

Színházi műsor

Ma 8-kor Csárdáskirálynő. Hétfőn fél 8-kor és fél 8-kor Sok hűhó semmiért. Kedden 7-kor Bánk bán. Szerdén 7-kor Sok hűhó semmiért. Pénteken 7-kor Sok hűhó semmiért. Szombaton 3-kor Sok hűhó semmiért, este 8-kor Pillangókisasszony. Vasárnap 3-kor és fél 8-kor Csárdáskirálynő.

Mozik műsora

VIG: Ma és hétfőn délután háromnegyed 2, 4, 6 és 8 óra: A hűség próbája, hétfőn délelőtt 9 óra: Farkasverem, 11 óra: Császár pékje, kedden délután háromnegyed 4, 6 és 8 óra: A hűség próbája. — BEKE: Ma 1, 3, 5, 7 és 9 óra: Diszeladás, hétfőn délelőtt 9 óra: Emberrablók, 11 óra. Efeljel, délután háromnegyed 2, 4, 6 és 8 óra, kedden délután háromnegyed 4, 6 és 8 óra, delelőt fél 10, fél 12 és fél 2 óra: Erétségi bizonyítvány. — HIRADO: Ma háromnegyed 2, 4, 6 és 8 óra: Rokonok. — Hétfőn délelőtt 9 és 11 óra: Farkasverem, Hétfőn délután háromnegyed 2, 4, 6 és 8 óra és kedden délután háromnegyed 4, 6 és 8 óra: Puccini. — METEOR: Ma 2, 4, 6 és 8 óra: Diszeladás, hétfőn délelőtt 10 óra: Farkasverem, délután háromnegyed 3, 5 és egyegyed 8 óra, kedden háromnegyed 3, 5 és egyegyed 8 óra: A hűség próbája. — KLINIKA: Hétfőn 4, 6 és 8 órakor: Diszeladás.
Népvnevlő-mozik műsora:
VASARNAP
Rákostelep: Tengeri karvaly. — József Attila-telep: A tőr. — Nyulas: Híntónjáró szerelem. — Kerekert: Hűség próbája. — Csapókert: Riadó a cirkszban.
HÉTFŐN:
Rákostelep: Csapajev. — Boldogkert: A tőr. — Nyulas: Híntónjáró szerelem. — Tégláskert: Hűség próbája. — Repülőtér: Riadó a cirkszban. — Csapókert III.: Bátoraság iskolája.

GÉPIRÓ ÉS GYORSIRÓ tanfolyam kezdődik május elején. Beiratkozás Gépiróiskolában, Vörös Hadsereg útja 8. (x) Ember Sándor fofdrász.

ELCSERÉLEM nyíregyházi főberleti szoba, konyha, előszobás lakásomat hasonló debrecenért. Erdéklődni Pesti u. 4. Gyermek kórház, dr. Kántor.
KUTYURASZ, kutyajávitást vállal Pallaga Mihály ártézi és műkutyafőmester. Kutyaszívattól eladó, Eötvös 16.
EGY házrész gyümölcsös eladó, Dózsa u. 21. sz.
BETEGTOLÓKOCSI eladó, Beloiannisz u. 2. III. e. 8.
EGYSZOBÁS, komfortos lakásom elcserelem két vagy háromszobára. Ferenczi, Timár utca 50.
ELADÓ Szabadság út 6. számú ház, azonnal beköltözhető.
ELCSERÉLEM kétszobás, összkomfortos lakásom budapestivel, Ságvári u. 7. mfst 1.
BEKÖLTÖZHETŐ ház eladó, Nyil u. 23. sz.
ELADÓ mély gyermek-kocsi, női kerékpár, Ságvári Endre u. 4. I. e. Várkonyi.

ELADÓ sáránál állomásnál lévő szőlőskertben az állomásához 10 perc járásra 500 négyzetgőll beállított szőlő. Pajtlával együtt ugyanott 250 négyzetgőll. Erdéklődni a csősházánál.
HAJDÚNANÁSI szoba, konyhás, mellékhelyiségből álló lakásom elcserelem debrecenivel. Erdéklődni Állami Áruház 1. föld emeletén.
JÓ állapotban lévő gyermek-mélykocsi eladó, Háman Kató u. 28.
350-es Triumph és 250-es Ardie prima állapotban eladó, Kar u. 27.
350 cm3 Puch motorke-rekpár eladó, Papp gépész, Józsa.

ELADÓ azonnal beköltözhető ház és egy könnyű szekér, Marx Károly u. 77.
MÉRLEGEKÉPES könyvelő elhelyezkedne május közepén történi belépés mellett Hajdúszoboszló, Kossuth u. 35. sz.
ANYAHELYETTES keresek 55 évig. Jelentkezni Tekei u. 60. emeleten, hétfőn délután.
SZOBA, kamara, mellékhelyiséget elcserelem szoba, konyha kamarával. Erzsébet u. 23.
ELCSERÉLEM nagy szobámat, kisebb szoba, konyha, háért vagy hasonlóért is. Saláitrom u. 8.
ELADÓ saját termést bor 265 liter, Simonffy u. 49. sz.
SZŐLŐ Hajdúbogason eladó, 800 négyzetgőll kinyitva, permetezővel. Erdéklődni 276 szám.

ELADÓ ház Varga utca 34. alatt. Beköltözhető, második ablaknál kopogni.
EBÉDLŐSZÉK epinglé huzattal, négy darab eladó, Péterfia utca 26.
HAROM szoba, összkomfortos családi ház eladó, beköltözhető lakrészrel, Csap utca 16.
2000 kisméretű cserép, 30 kupás eladó, Munkás u. 53. Szabadság-telep.
SZÖVETVÁZU hencser eladó, reklamizt készitek. Major kárpitos, Péterfia u. 26. sz.
HAJDÚSZOBOSZLÓ Vörös Hadsereg útja 29. szám alatt 4 szoba, mellékhelyiségekkel álló kertes család-i ház eladó, Fűrdöhöz közel.
ELADÓ fehér, mély gyermek-kocsi, Sarok u. 14.
ÖSSZKOMFORTOS két-szobás családi ház gyümölcsösrel azonnal beköltözhető sürgösen eladó. — Erdéklődni Bószorményi út 143. V. ajtó.
TÖLTÖTTOLAKAT szak-szerűen felújított más-napra megávitva. Nyitva 8 óráig. Sándor Margit töltőtöljlavtó, Simonffy utca 2/c.

EGY stráfkocsihoz egy csapágyal, Arany János u. 13.
BORZAN Gáspár utcán autóbűsz megállóhoz 2 perc 1394 négyzetgőll telek, szoba, konyha, speizből álló épülettel eladó. — Erdéklődni Fazekas M. u. 6. sz.
SÜRGŐSEN keresünk megvételre bármilyen nagyságu lakásokat azonnal készpénz kártalanítás mellett. Debreceni Ingatlankezelő és Közvetítő Vállalat, Vörös Hadsereg útja 10. sz. AH
FELHÍVJUK Debrecenből elköltözni, vagy helyben hozzátartozóikkal összeköltözni szándékozókat, hogy megüresedő lakásaikat vállalatainknál kell felajánlani. A kártalanítás összeget azonnal készpénzben fizetjük. Ingatlankezelő és Közvetítő Vállalat, Vörös Hadsereg útja 10. AH
BEJÁRÓNÓT ügyes, megbízható felveszek, Csánó utca 61. AH
EGY szoba, konyhás ház-reményeszek beköltözéssel, Ajánlatokat csak írásban. Fűst Sándor utca 40. III. em. 8. AH
ELCSERÉLNEM összkomfortos lakásom jószágértárossal, Sas utca 4. II. 1. AH
HÁLOBUTOR oladó, fényezett. Homok u. 105. AH

1955
Május
1
VASARNAP

A munkásosztály nemzetközi nagy ünnepe.

VARHATÓ IDŐJARANAS: Meleg, túlnyomórészt derült, száraz idő. Mérsékelt szél. A legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 24-27 fok.

SZOMBATON Debrecenben 20,9 fokok emelkedett a hőmérséklet, 10 óráig keresztül süttött a nap. A reggeli legalacsonyabb hőmérséklet 8,2 volt.

SEPTEMBER 3-a és 20-a között az idén is megrendezik az Országos Mezőgazdasági Kiállítást.

MAJUS ELSEJÉRE rendezték a csónakázó tó környékét. A Bástya Sportkör több, mint ötezer forintot fordított a megrongált csónakok rendezésére. A csónakozni vágyóknak tizenhárom teljesen újalkított csónak áll rendelkezésre.

NEVELŐLAKÁST építenek ez évben Bedőn, Nagyhgyesen és Fülöpön. Nagyhgyes két nevelőlakást kap.

AZ AP szombaton délután érkezett táviraia szerint Szaigona, a különleges rendeltéssel összehívott nemzetgyűlés" megfeszította Bao Daj császárt Dél-Vietnam államot tisztelői.

AZ AUTÓKÖZLEKEZÉSI VÁLLALAT május 1-én 13 óráig alkalmi járatot indít a Nagyerdőre. Az autóbűsz indulási helye a Csapó utca és Vörös Hadsereg útja sarkánál, végállomása a Sztálin körút és a Simonyi út sarkánál van. Az autóbűsz menetjegy ára 1 forint.

NEHRU indiai miniszterelnök és Nu burmai miniszterelnök Jugoszláviába utazik.

MAJUS 5-EN a hortobágyi hídnál a Hortobágyi Állami Gazdaságok és a Terményforgalmi Vállalat közösen csikó és haszonló árverést tart. (x) MAGYAR RÓZSIKAT eljegyezte id. (x) Ember Sándor fofdrász.

HIREK

FOGADÓORÁK: Május 2-án délután 3 óráig a Mezőhegyesi iskolában ifj. Szücs Imre I. kerületi és Kiss Lajos megyei tanácsag; délután 5-től 6 óráig a Sztálin körüli iskolában Pozsgai Boldizsár II. kerületi tanácsag; délután 5-től 7 óráig a Mester utcai iskolában Darai Béla II. kerületi tanácsag; május 3-án délután 4-től 6 óráig a Vargakerüli párt-tervezetben Czibere Zoltán I. kerületi és Borbíró István városi tanácsag; délután fél 5-től 6 óráig a MESZOV Kossuth u. 5. szám alatti helyiségében Szabics Istváné I. kerületi tanácsag; délután 5-től 7-ig a Református Gimnáziumban Tóth Béla II. kerületi tanácsag; déli 12-től 2 óráig a Klinikán Keserő Róza II. kerületi tanácsag tart fogadóórát.

A BUDAPESTI HELYIPARI VASAR RENDEZŐSÉGE figyelmezteti a vidékről Budapestre utazó vásárlatókat, ne váltanak sem vidéken, sem Budapesten három forintos elővételi vásárgyjetet. A vásárral kapcsolatos minden utazási kedvezmény kizárólag a vásárigazolvány alapján érvényes, amelyet csakis a Budapesti Helyipari Vásár pénztáránál lehet váltani. A vásárigazolvány ára hat forint, amelyben a vásárbelépő díja is benne van. A vásárigazolványt belépőjegy nélkül megváltni nem lehet.

MAJUS 1-ÉN kezdik meg az egyszerűített kínai írásjelek használatát.

AZ ELBAI TALÁLKOZÁS amerikai részvevőinek egy csoportja május elején Moszkvába érkezik.

PINAY és Adenauer bonni tárgyalásain nem sikerült átháldalni a franciá-nyugalmat ellentéteket.

ERTESTIJUK A FÜRDOZOKÖZÖNSÉGET, hogy május 2-án, hétfőn ánszepl napirend szerint lesz nyitva a fürdő, miután május elsején egésznap zárva. Fürdővezetőség. (x)

MINDAZOKNAK, akik szeretett férjgem temetésén részvételükkel, figyelmességükkel osztoztak rajtad munkában, köszönetet mondok, Lady Józsefné. (x)

ELCSERÉLEM szoba, kétszobás belvárosi lakásomat hasonló budapestivel. Erdéklődni Hatvan u. 1. Bőrelőszó, Paragónál.
BUTOROZOTT szobába léányt lakótarinak elvállalok Kovácsné, Kálvín tér 11. emelet.
EGY sűldő eladó, Buzsi u. 20.
ELADÓ Andrassy út 50. számú gyümölcsös 1000 négyzetgőll két részben is. Erdéklődni Józsa, Rákóczi u. 804.
ELCSERÉLEM egy szoba, konyha, mellékhelyiséges dísznótartásos lakásomat. Eröss Lajos utca 2.
TELEPEP világvevő rádió eladó, Budai Ezzelma utca 22.
ELADÓ Józsa Mátyas 24. kalapácsos daráló, szemmet, luernat, csutkaszarut darál és egy Hoffner traktor, izzukopus kifogástalan állapotban vontatásra alkalmas. Helyszínen kipróbálható. Erdéklődni Józsa Balázs Rudolfnál.
BUTOROZOTT szoba kádó egy, esetleg két intelligens férfi részére. Nyil utca 111.
FARAD villanygépet bérbe vagy megvételre keresek. Sinay Miklós u. 35.
ELADÓ Deák Ferenc utca 22. számú beköltözhető üzettes ház.
ELADÓ Rákóczi utca 14. számú kétszoba, fűrdőszobás beköltözhető ház.
EGY hálibutor olcsón eladó. Domb u. 1.
TEGLA dícsnőlnak, ablak, ablakok, kétszárnyú ajtó, mosdókaplyó, konyhakaplyó, 2x3-as tornafeszonyeg eladó, Bathány u. 13. kapun zörgéni.
EGY fehér mélykocsi eladó, Hadházi utca 9.
EGY fehér, mély gyermek-kocsi kifogástalan állapotban eladó, Ságvári Endre u. 6. II. 1.
HAZHELY gyümölcsösrel Hadházi u. 49. alatt eladó. Erdéklődni vasárnaponként.
HAJDÚBŐSZÖRMENYI lakásomat egy szoba, konyha, speiz, pinca, jószágértárossal elcserelem debreceni hasonlóval. Erdéklődni Debrecen, Darabos utca 10., II. ajtó.
TELLJESSEN új Csepel 125-ös motorke-rekpáron elcserelem használt Csepel 250-el. Megegyezés szerint. Nagyerdőlagázás, Pallagi AH Ilyés.
UJ és használt bútor kapható, Arany János u. 2.